

www.krula.com.ua

НА ВАРТІ НЕБА УКРАЇНИ!

Крила України

3 – 7 вересня 2012 року

e-mail: krula_ukr@ukr.net

№ 36 (647)

НОВИНИ / КОМЕНТАРІ / ДОЗВІЛЛЯ / СПОРТ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

Україна – НАТО: конструктивізм та взаємозацікавленість

▶ 2 стор.

Міністр оборони України окреслив пріоритетні завдання відомства на наступний рік

▶ 3 стор.

У військових вишах відзначили День знань

▶ 4 стор.

Их називали ночними ведьмами...

▶ 12 стор.

СКЛАДОВА БОЕГОТОВНОСТІ

По наземних цілях зі складних видів маневру

▶ 2 стор.

Фото Ярослава Чепурного.

7 вересня – День воєнної розвідки України

▶ 5 стор.

Регламент змагань – норми ВСК

▶ 2 стор.

Тут "дідівщині" – не місце!..

▶ 6 стор.

ПЕРЕДПЛАТА

Крила України

Видання можна передплатити на будь-який термін у всіх відділеннях зв'язку. У каталозі видань України на 2012 рік передплатний індекс – 22242 на сторінці 40.

Оплата здійснюється платіжним дорученням (для колективних передплатників) та поштовим переказом (для індивідуальних передплатників).

Вартість передплати на 2012 рік:

Для України:

199 грн. 20 коп. – на рік;

99 грн. 60 коп. – на 6 міс.;

49 грн. 80 коп. – на 3 міс.;

16 грн. 60 коп. – на 1 міс.

Для країн СНД:

398 грн. 40 коп. – на рік;

199 грн. 20 коп. – на 6 міс.;

99 грн. 60 коп. – на 3 міс.;

33 грн. 20 коп. – на 1 міс.

Вартість одного примірника – 4 грн. 15 коп.

Бойова робота має бути виконана

В Повітряному командуванні "Захід" на завершальний етап виходить підготовка підрозділів до комплексу дослідницьких та експериментальних командно-штабних навчань з органами військового управління та військами "Перспектива-2012".

На полігон "Чауда" в Криму ближчим часом відправляться бойові обслуги ЗРК "Бук-М1" зі складу зенітного ракетного полку, що розташований в Шепетівці.

– Щороку у вересні наші зенітники вирушають на кримський полігон для виконання найважливішої роботи в кар'єрі вартового неба – виконання бойових стрільб штатним зенітним ракетним комплексом "Бук-М1", – розповідає старший інженер відділу зенітних ракетних військ Повітряного командування "Захід" підполковник

Володимир Кулініч. – Для цих військовослужбовців участь в бойових стрільбах – справа почесна, хоча і не надзвичайна. Це бойова робота, до якої вони мають бути готові будь-якої миті.

До стрільби ракетники готувалися ретельно і довго. Вже від початку навчального року з особливим складом підрозділів, які залучаються до навчань, проводилися заняття і тренування з урахуванням майбутньої бойової стрільби.

Продовження на 6 стор.

**СКЛАДОВА
БОЕГОТОВНОСТІ**

По наземних цілях зі складних видів маневру

Міністр оборони України Дмитро Саламатін відвідав розташування 299-ї бригади тактичної авіації Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил Збройних Сил України, дислокованої на Миколаївщині.

них військ та військово-морських сил: знищила умовну живу силу та бронетехніку противника, подавила систему ППО противника на передньому краї та у тактичній глибині.

Завершила розгром "ворога" ланка літаків Л-39, яку вів в

увагу на те, наскільки професійно вони спрацювали. – Ми вже бачимо результати роботи, спрямовані на підвищення вишколу військових пілотів. І наше завдання в тому, щоб цей вишкіл зростає і надалі, – зазначив він.

Глава оборонного відомства підкреслив, що нинішніх результатів вдалося досягти навіть незважаючи на те, що в останні роки, на жаль, з нальотом були проблеми. Він також наголосив, що нинішній рік є знаковим у підготовці молодих пілотів.

– Цього року ми вже маємо рекордні за часів незалежності України показники нальоту. Переконали, що кількість висококласних льотчиків надалі зростатиме з року в рік, – зазначив Дмитро Саламатін.

Командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Юрій Байдак повідомив, що в рамках нинішнього льотно-методичного збору бомбардувальники Су-24 вперше з 1994 року працювали по наземних цілях із складних видів маневру. Окрім того, це – перший ЛМЗ цього року, під час якого відбувається підготовка льотної складу із застосуванням озброєння літака по наземних та морських цілях.

За словами генерал-лейтенанта Юрія Байдака, основним пріоритетом зараз є підготовка нового покоління висококласних військових льотчиків, які, перейнявши безцінний досвід від своїх старших колег, прийдуть їм на заміну.

**За повідомленням
www.mil.gov.ua.**

У супроводі командувача Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенанта Юрія Байдака і заступника начальника Генерального штабу ЗС України генерал-лейтенанта Юрія Думанського глава оборонного відомства ознайомився з ходом льотно-методичного збору з бомбардувальною, розвідувальною та штурмовою авіацією Повітряних Сил Збройних Сил України, який проходить на базі авіаз'єднання.

Керівник зборів – начальник авіації Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров разом з командиром бригади полковником Володимиром Помогайбо доповіли Міністру оборони України про виконання програми збору та ознайомили з матеріально-технічною базою бригади.

Міністр оборони України Дмитро Саламатін здійснив також переліт на Києво-Олександрівській авіаційній полігон, де спостерігав за виконанням вправ з бойового застосування авіаційних засобів ураження.

Під час виконання завдань першими відпрацювали свої дії розвідники. Повітряну розвідку об'єктів удару в оперативно-тактичній глибині здійснив літак Су-24МР, де командиром екіпажу був начальник служби безпеки польотів майор Микола Чебаков.

Згодом пара Су-24М, яку

вели командир Повітряного командування "Захід" Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Станіслав Павлович та командир 114-ї бригади тактичної авіації полковник Сергій Близнюк, здійснила прорив ППО противника на малих та на гранично малих висотах. Бомбардувальниками було виконано завдання зі знищення пунктів управління резервів противника, залізничних станцій, морських об'єктів в оперативно-тактичній глибині.

Наступними в бій вступили штурмовики. Ланку Су-25 вів командир 299-ї бригади тактичної авіації Повітряного командування "Південь" Повітряних Сил ЗС України полковник Володимир Помогайбо. Разом з ним у цій групі взяв також участь начальник авіації Командування Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Василь Нікіфоров. Льотчики-штурмовики виконали завдання із виведення з ладу аеродромів противника та знищення літаків на відкритих стоянках. Потім четвірка Су-25 здійснила авіаційну підтримку сухопут-

навчальний бій командир ескадрильї підполковник Юрій Погорілий. Літаки виявили місцезнаходження незаконних збройних формувань, блокували їх та знищили.

Усі завдання виконувалися штатними авіаційними засобами ураження, які є на озброєнні Повітряних Сил ЗС України.

Оцінюючи результати роботи військових льотчиків, Міністр оборони України Дмитро Саламатін звернув

СПІВПРАЦЯ

Україна – НАТО: конструктивізм та взаємозацікавленість

Начальник Генерального штабу – Головнокомандувач Збройних Сил України генерал-полковник Володимир Замана зустрівся з головою Військового комітету НАТО генералом Кнудом Бартелсом в рамках його візиту в Україну.

Обговорювались ключові аспекти реформування Українського війська в контексті імплементації ухвалених національних стратегічних документів в сфері оборони, поточний стан і перспективи військової співпраці у рамках Робочого плану Військового комітету Україна – НАТО, а також участь України в багатонаціональних навчаннях і операціях під проводом Альянсу.

Генерал-полковник Володимир Замана зауважив, що яскравим прикладом такого співробітництва стали спільні військово-транспортні операції зі Збройними силами Данії, які донедавна очолював генерал Кнуд Бартелс. – Операції "Козаки на кризі" та "Північний сокіл" не тільки сприяли зміцненню взаємної довіри та оперативної взаємосумісності, але й продемонстрували готовність літаків Іл-76МД до оперативного чергування у складі Сил реагування НАТО 17-ї ротації, – зазначив генерал-полковник Володимир Замана. – Сьогодні Україна зацікавлена у розширенні своєї участі в миротворчих операціях у складі сил KFOR у Косовому та ISAF у Афганістані та планує долучитися до участі у військово-морській операції НАТО "Океанський щит" у 2013 році.

Голова Військового комітету НАТО генерал Кнуд Бартелс привітав ініціативу України розширити присутність у місіях і операціях під проводом НАТО та запропонував і надалі нарощувати участь українських підрозділів у ротаціях Сил реагування Альянсу.

– Професіоналізм і готовність Збройних Сил України до виконання найскладніших завдань заслуговують найвищої оцінки, – зазначив генерал Кнуд Бартелс.

8 ВЕРЕСНЯ – ДЕНЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

Регламент змагань – норми ВСК

Восьмого вересня в Україні відзначатимуть День фізичної культури і спорту. Не осторонь цього свята залишаться і Збройні Сили України. В частинах заплановано низку спортивних заходів задля популяризації фізкультури і спорту у військах. Тим паче 2012 рік у Збройних Силах визначено роком командира-лідера та фізичної підготовки і спорту.

Як повідомив начальник фізичної підготовки і спорту – начальник служби управління бойової підготовки Командування Повітряних Сил Збройних Сил України полковник Володимир Білуха, наразі в Збройних Силах проходять змагання з військово-прикладних видів спорту. У ньому беруть участь і представники виду, а саме команди від Повітряних командувань "Захід", "Південь", "Центр" та частин безпосереднього підпорядкування Командуванню Повітряних Сил ЗС України.

Військовослужбовці змагаються у трьох видах військово-прикладного спорту. Це літній військовий біатлон, біг на 1100 метрів із подоланням перешкод у складі підрозділу та воєнізований крос на три кілометри зі стрільбою та метанням гранат. Першість проходить у трьох точках України – Білій Церкві, Яворові та Дніпропетровську.

Організатори потурбувалися про переміщення, харчування, місця проживання учасників. На подібні речі необхідні кошти, яких завжди бракує, однак цього разу, запевняють спортсмени, усе проходить на належному рівні. До речі, команда ПвК "Центр" уже здобула для Повітряних Сил перше призове місце – третю сходинку у біатлоні.

А в самому виді проходить один із заключних етапів визначення кращого спортсмена Повітряних Сил. Фінальна частина проходить у Васильові у другій половині вересня. Представники ПвК, ЧБП та Харківського університету ПС у різних вікових групах та категоріях змагаються за звання кращого. Першість проходить із звичним для кожного військовослужбовця регламентом – складанням норм ВСК.

**Юрій Ігнат.
"Крила України".**

У Збройних Силах України та у Повітряних Силах зокрема є чимало спортсменів, на рахунок яких – багато звершень та досягнень, у тому числі й міжнародного рівня. Помітно виділяється з-поміж них капітан Віталій Герасимов з Дніпропетровська. Це – людина, яка серйозно займається спортом лише 6 років,

Силач у погонах

Газета "Крила України" вже неодноразово розповідала своїм читачам про цю, без перебільшень, непересічну людину. З одного боку – звичайний сучасний український офіцер, капітан, старший офіцер з обробки радіолокаційної інформації запасного командного пункту Повітряного командування "Центр". З іншого – видатний спортсмен нашої епохи, найсильніша людина світу у вазі до 105 кілограмів, майстер спорту України з пауерліфтингу та майстер спорту України міжнародного класу з жиму лежачи, багаторазовий чемпіон України та світу – і цей перелік титулів і досягнень можна продовжувати...

але яких висот встиг досягти український богатир!..

Взагалі, пауерліфтингом Віталій почав займатися ще у восьмому класі. І одразу підійшов до питання не по-дитячому серйозно, адже вже після першого місяця тренувань став чемпіоном рідного міста Павлограда. Наступною сходинкою був титул чемпіона Дніпропетровської області.

Після закінчення дев'ятого класу юний спортсмен-силовик вступив до Донецького ліцею з посиленою військово-фізичною підготовкою, а ще через два роки одягнув курсантський однострій у Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Вирішивши стати професійним військовим, Віталій не полишав улюбленої справи – спорту, і став буквально за кілька років ще й професійним спортсменом.

У 2005 році доля звела Віталія Герасимова з людиною, яку офіцер досі вважає своїм єдиним тренером і – найкращим тренером з усіх спортсменів, яких йому довелося зустрічати. Це – Роман Новик, віце-богатир України 2005 року, майстер спорту та заслужений тренер України. Саме він побачив тоді у молодому спортсменові велике майбутнє і почав його тренувати. Але – вже не як спортсмена з пауерліфтингу, а богатирського багатоборства. Це – порівняно новий для нашої країни вид спорту. У світі він відомий як World Strongest Man. Уже в 2006 році старшокорсник Харківського університету Повітряних Сил імені Івана Кожедуба дебютував на одному з етапів богатирського багатоборства в Одесі.

Продовження на 6 стор.

ПОЗИЦІЯ

Віктор Янукович: «Україна поставила за мету розбудову сучасного медіа-простору»

Україна налаштована на розбудову сучасного медійного простору як важливої складової демократії та ефективного громадянського суспільства. Про це Президент України Віктор Янукович сказав під час зустрічі з представниками провідних світових ЗМІ – учасниками 64-го Всесвітнього газетного конгресу та 19-го Всесвітнього форуму редакторів.

«Ми добре розуміємо, що розбудова медійного простору, ЗМІ позитивно впливає на розвиток і демократії, і економіки в Україні та в цілому сприяє розвитку громадянського суспільства», – сказав Глава держави.

Сьогодні, як наголосив Президент, в нашій країні відбувається реформування медійного простору. «Ми поставили собі за мету будувати сучасну медійну систему. Я звертаюся до вас як до представників цього напрямку бізнесу: ми будемо створювати умови для вас, щоб залучити сьогодні інвестиції у цей сектор економіки, найсучасніші технології. І головне – той досвід і шлях, який пройшли старі демократії», – сказав Віктор Янукович.

Україна будує партнерські відносини з бізнесом. «Тому я

буду радий бачити вас нашими партнерами», – наголосив Президент.

Процес роздержавлення друкованих ЗМІ в Україні відбуватиметься відповідно до її зобов'язань перед Парламентською Асамблеєю Ради Європи. Про це заявив Президент України Віктор Янукович під час виступу на відкритті 64-го Всесвітнього газетного конгресу та 19-го Всесвітнього форуму редакторів.

«Відповідний закон передбачатиме поетапне реформування державної та комунальної преси на засадах добровільності, участі трудових колективів у визначенні долі видань, безоплатної передачі майна таким колективам та збереження соціальних гарантій для журналістів реформованих видань», – сказав Глава держави.

Водночас Президент наголосив: забезпечення економічної незалежності ЗМІ – це відповідальність не лише держави, а й власників і менеджерів медійних компаній. Віктор Янукович зазначив, що сприяти у вирішенні цього питання можуть також учасники Конгресу як провідні гравці світового медіа-ринку.

Президент Всесвітньої газетної та інформаційно-видавничої асоціації Метью Джейкоб у свою чергу подякував Віктору Януковичу за гостинність і розуміння місії та завдань очолюваної ним організації.

«Як і інші країни, які хочуть співпрацювати, ви висловили бажання співпрацювати і будувати чесний, незалежний медіа-бізнес. Ви наш великий друг», – зазначив Метью Джейкоб.

ДЕРЖБЮДЖЕТ

Микола Азаров розраховує, що Верховна Рада прийме держбюджет до виборів

Прем'єр-міністр України Микола Азаров розраховує, що Закон України «Про Державний бюджет на 2013 рік» буде прийнятий народними депутатами Верховної Ради шостого скликання. Про це Глава Уряду заявив під час виступу в парламенті на відкритті XI сесії 4 вересня 2012 року.

«Ми передамо проект бюджету до Верховної Ради у повній відповідності з чинним законодавством. Ми розраховуємо, що парламент прийме цей визначальний документ ще діючим складом», – сказав Микола Азаров.

При цьому він зазначив, що проект держбюджету-2013 буде реалістичним і збалансованим та передбачатиме виконання соціальних ініціатив Президента.

За словами Прем'єр-міністра, зараз на розгляді у ВР знаходиться 151 урядовий законопроект, з них 46 прийнято за основу.

Микола Азаров підкреслив, що Уряд просить ВР невідкладно розглянути законопроекти, спрямовані на виконання Національного плану дій на 2012 рік щодо впровадження президентської Програми економічних реформ на 2010-2014 роки. Глава Уряду уточнив, що це – законопроекти, розроблені для покращення інвестиційного клімату в пріоритетних галузях економіки, спрощення умов ведення бізне-

су, скорочення дозвільних процедур та ліцензування, удосконалення законодавства щодо безпечності та якості продуктів харчування, посилення енергетичної безпеки, запровадження податку на розкіш, стимулювання розвитку аграрного комплексу тощо.

«Невід'ємною частиною законодавчих ініціатив Уряду є низка законів, спрямованих на підвищення рівня життя людей: від збільшення доходів громадян до наведення порядку на ринку лікарських засобів. Ми розраховуємо, що саме у цей відповідальний період депутатський корпус продемонструє громадянам України, що він не на словах, а на ділі прагне поліпшити якість життя людей, підвищити конкурентоспроможність України в світі», – сказав Прем'єр-міністр.

Водночас він запевнив народних депутатів, що Уряд налаштований на плідну, узгоджену і конструктивну співпрацю з парламентом.

ПЕРСПЕКТИВИ

Міністр оборони України окреслив пріоритетні завдання відомства на наступний рік

«Пріоритетними завданнями Міністерства оборони України є і залишатиметься на наступний рік створення компактних, ефективних Збройних Сил, підвищення соціального статусу військовослужбовців, в першу чергу через зростання грошового забезпечення та вирішення житлової проблеми». Про це 1 вересня 2012 року повідомив Міністр оборони України Дмитро Саламатін під час робочого візиту до Військової академії в Одесі.

– Ми не можемо відкладати на потім вирішення таких гострих проблем, як житлова, недостатнє грошове забезпечення військовослужбовців, формування контрактної армії, низький технічний стан озброєння та військової техніки, – наголосив керівник оборонного відомства.

За словами Дмитра Саламатіна, у Міністерстві оборони України зараз напружено працюють над проблемами, на які роками закривали очі.

Також Міністр оборони України повідомив, що на даний час відбувається приведення усієї системи військової освіти у відповідність до

сучасних реалій Збройних Сил України. Зокрема, відпрацьовується питання щодо оптимізації кількості курсантів у військових вишах, розробляються механізми проведення ремонту, модернізації й удосконалення навчально-матеріальної бази військових навчальних закладів.

КОНТРАКТИ

Проблемні питання щодо постачання БТР-4 врегульовані

У відповідь на брудну кампанію, що розгорнулася у засобах масової інформації з дискредитації Міністра оборони України Дмитра Саламатіна, повідомляємо наступне.

9 серпня 2012 року відбулася зустріч Міністра оборони України Дмитра Саламатіна з Надзвичайним і Повноважним Послом Республіки Ірак в Україні Шоршем Халідом Саїдом.

За повідомленням директора Департаменту міжнародного оборонного співробітництва Міністерства оборони України Віктора Смирнова, який був присутній на цій зустрічі, Шорш Халід Саїд поінформував Міністра оборони України про те, що «хмари над контрактом між Іраком та Україною на поставку БТР розвіялись».

За словами Віктора Смирнова, під час зустрічі українську сторону було поінформовано, що Прем'єр-міністр Іраку Нурі аль Малікі видав відповідний урядовий документ на виконання іракською стороною контракта.

«Під час зустрічі Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Ірак в Україні Шорш Халід Саїд висловив також стурбованість тим, що чергова партія БТР у кількості 62 штук, які є невід'ємною частиною працюючого на сьогоднішній день контракту та вже які прийняті іракською стороною, знаходиться в порту Одеси і з невідомих причин не відправляється

іракській стороні», – заявив Віктор Смирнов.

– Загалом зустріч пройшла в теплій та дружній атмосфері і сторони знайшли взаєморозуміння з усіх питань, що обговорювались, – додав він.

«Що стосується контракту з постачання БТР-4, а саме проблемних питань, які виникли в процесі його виконання, то їх вдалося врегулювати», – заявив в інтерв'ю Інтерфакс-Україна Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Ірак в Україні Шорш Халід Саїд.

За його словами, Міністр оборони України Дмитро Саламатін приділяє велику увагу розвитку українсько-іракських відносин у військово-технічній сфері.

«Користуючись нагодою, хочу ще раз привітати пана Саламатіна з його призначенням на пост Міністра оборони і побажати великих успіхів і удачі у всіх починаннях. Я сподіваюся, що це призначення сприятиме подальшому розвитку відносин між нашими країнами», – підкреслив Надзвичайний і Повноважний Посол Республіки Ірак в Україні.

ОПК

ДП «Авіакон» проведе ремонт і дообладнання вертольотів Мі-24 для Міноборони України

ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон» здійснив в інтересах Міністерства оборони України ремонт та дообладнання вертольотів Мі-24 відповідно до міжнародних вимог. Про це повідомляє «Вісник державних закупівель».

Як повідомляється, Міноборони обрало ДП «Конотопський авіаремонтний завод «Авіакон» для надання послуг з капітального ремонту вертольотів типу Мі-24 з дообладнанням їх під

вимоги ООН і стандарти Міжнародної організації цивільної авіації (ІКАО). Сума контракту становить 79 млн. 101 тис. 178 грн. Послугу повинно бути надано до 30 листопада 2012 року.

ПРОБЛЕМА

Уряд розраховувався з миколаївськими корабелями

Кабінет Міністрів перерозподілив кошти Держбюджету, передавши Міністерству оборони 100 млн. гривень. Відповідне рішення було ухвалено на засіданні Кабінету Міністрів України 3 вересня 2012 року.

Ці кошти будуть витрачені на виплату заборгованої підприємствам військово-промислового комплексу зарплати, зокрема, і на погашення заборгованості перед працівниками «Суднобудівного заводу імені 61 комунара», що в Миколаєві.

Нагадаємо, що під час робочої поїздки до Миколаївської області до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова звернулися представники «Судно-

будівного заводу імені 61 комунара», поскаржившись на затримку з виплатою заробітної плати. Глава Уряду дав відповідне доручення міністерствам: з'ясувати причини такої ситуації, при цьому пообіцявши вжити заходів для забезпечення виплат грошей робітникам заводу. Завдяки рішенню Уряду вже незабаром робітникам заводу почнуть повертати борги із зарплати.

У військових вишах відзначили День знань

З нагоди початку нового навчального року 1 вересня у Національному університеті оборони України відбулися урочисті заходи за участю начальника Генерального штабу – Головнокомандувача Збройних Сил України генерал-полковника Володимира Замани.

У заході також взяли участь представники центрального апарату Міністерства оборони та Генерального штабу, представники командувань видів Збройних Сил України та місцевої влади.

Звертаючись до присутніх з нагоди свята, начальник Генерального штабу ЗС України підкреслив, що Національний університет оборони України бере активну участь у процесі реформування та розвитку вітчизняних Збройних Сил.

– Сьогодні Національному університету оборони України як кузні офіцерських кадрів, а також передовому центру військово-наукових досліджень, визнаному і відомому у всьому світі, по праву належить пріоритетна роль у розбудові та реформуванні Збройних Сил України, підготовці висококваліфікованих військових фахівців, здатних забезпечити належний рівень обороноздатності держави, – наголосив він.

Генерал-полковник Володимир Замана окреслив основні напрями стратегічного розвитку і застосування Збройних Сил України та шляхи вдосконалення системи професійної підготовки військових фахівців оперативно-стратегічного та оперативного рівня. Цього року, за словами начальника Генерально-

знань відбулись урочистості з нагоди посвяти у студенти та початку нового навчального року. Особливістю цьогорічної вступної кампанії до інституту було те, що навчання проходитиме за схемою “студент-курсант”.

Привітати першкурсників прибули голова Житомирської

чальником військового інституту генерал-майором Юрієм Даником та керівництвом факультетів.

День знань відзначили і в Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба.

Ще вранці 31 серпня на Меморіалі Слави майже 350 першкурсників в урочистій обстановці склали Військову присягу

обласної державної адміністрації Сергій Рижук, міський голова Житомира Володимир Дебой, проректор із заочного та дистанційного навчання Національного авіаційного університету Павло Борсук, начальник відділу організації наукової діяльності Департаменту військової освіти та науки Міністерства оборони України Сергій Роговенко.

Традиційно свято розпочалося з винесення на плац Державного Прапора України і Бойового прапора інституту.

Після ритуалу відбувся свят-

на вірність Українському народові, а вже наступного дня, 1 вересня, слухали свою першу лекцію. У 2012 році до вступу в університет було надіслано понад 900 особових справ. Як бачимо, вступило близько третини абітурієнтів. Із таким важливим кроком в житті та з Днем знань їх привітали командувач Повітряних Сил ЗС України генерал-лейтенант Юрій Байдак, ТВО начальника ХУПСу Андрій Алімпієв та професорсько-викладацький склад. Із таким забезпеченням бойової підготовки авіаційних бригад, який маємо цього року, у військової авіації, а головне, її майбутнього – молодих льотчиків, з'являються непогані перспективи. Втім, серед курсантів ХУПСу є чимало молодих людей, для яких сімейні традиції, військова форма і служіння Вітчизні – це щось більше, ніж меркантильні інтереси. Скоріше, вони їх ставлять на другий план. Романтика льотної справи, веселий компанійський колектив, перший самостійний виліт та інші чесноти роблять свою справу.

Під час зустрічі з “кожедубівцями” командувач Повітряних Сил більш детально зупинився на послідовних кроках, що керівництво оборонного відомства робить для підняття рівня професійної майстерності льотчиків.

– Середній наліт на одного льотчика цього року наблизився до показника 40 годин, що є дуже прогресивним. Активно просувається й процес модернізації та ремонту літальних апаратів

для наших авіаційних частин. Приміром, нещодавно одеські авіаремонтники передали командуванню Старокостянтинівської бригади тактичної авіації два літаки Л-39 “Альбатрос”. Ще дві машини цього типу восени отримає 203-а навчальна авіаційна бригада від фахівців Державного підприємства “Чугуївський авіаційно-ремонтний завод”. А наступного року до інших військових частин потраплять ще 6 модернізованих чи капітально відремонтованих “Альбатросів”, – повідомив командувач.

За словами генерал-лейтенанта Юрія Байдака, шляхом модернізації існуючого парку озброєння крокують чимало армій розвинутих країн світу, і це є цілком нормальним в плані раціонального розподілу фінансів. Говорячи про зміни у навчанні курсантів ХУПС льотної справи, він сказав наступне:

– З метою вдосконалення системи підготовки льотних кадрів розглядається можливість створення у Чугуєві спеціалізованого навчально-тренувального цен-

безпечення. Тому доцільно було б сконцентрувати всі фонди вузу на одній території. Навіщо утримувати декілька їдалень з повним штатом кухарів, якщо весь особовий склад може прогудувати одна? Що ж до чисельності викладачів, то співвідношення цивільних викладачів буде поступово збільшуватися по відношенню до військових, – розповів генерал про найближчі перспективи вузу.

Наостанок спілкування з війсь-

тру. Для цього на озброєння 203-ї навчальної авіаційної бригади, на базі якої формуватиметься нова структура, у 2013 році придуть по два справних вертольоти Мі-2 та Мі-8 та ще один військово-транспортний літак Ан-26.

Також Командування Повітряних Сил розглядає можливість виконання перших польотів дружок курсантами не на реактивних Л-39, як зараз, а у кріслі легкомоторних літаків.

– Раніше вже практикувалися двомісячні вивізні програми на літаках Як-52, що належать аероклубам Товариства сприяння обороні України. Такий підхід дозволяє значно заощадити кошти і є цілком логічним у плані поступового оволодіння професією льотчика. Адже за одну годину польоту Л-39 використовує приблизно 800 літрів авіаційного пального, а Як-52 чи інший легкомоторний літак – до 60 літрів пального, – навів приклади командувач ПС генерал-лейтенант Юрій Байдак.

Незабаром у Харківському університеті Повітряних Сил імені Івана Кожедуба, за словами командувача, відбудеться оптимізація чисельності особового складу та реорганізація структурних підрозділів.

– ХУПС сьогодні займає декілька військових містечок із дублюючими підрозділами

ковими освітянами, командувач Повітряних Сил Збройних Сил України генерал-лейтенант Юрій Байдак пообіцяв, що всі етапи військових реформ ретельно вивчатимуться. При цьому, людський фактор і пошуки нових підходів у навчанні військових кадрів матимуть величезне значення.

А у Військовому інституті Київського національного університету імені Тараса Шевченка, за встановленою традицією, святкування розпочалося із вручення студентських квитків першкурсникам та урочистого мітингу особового складу.

З Днем знань та початком нового 2012-2013 навчального року присутні привітали начальника Військового інституту генерал-майор Віктор Балабін, голова Співки ветеранів військової служби ВІКНУ полковник запасу Юрій Коваль, інші почесні гості.

Після завершення мітингу та проходження особового складу урочистим маршем, відбулося покладання квітів до меморіальної дошки першому начальнику Військового інституту генерал-лейтенанту Сергію Жукову та фотографування студентів 1-го курсу з командуванням Військового інституту.

**Підготував
Олександр Олехнович.**

го штабу – Головнокомандувача ЗС України, перед слухачами провідного вищого військового навчального закладу традиційно стоїть дуже важливе і принципове завдання – досконало опанувати тонкощі військового мистецтва і, повернувшись у війська, зробити посильний внесок у піднесення авторитету Збройних Сил та оборонної могутності України.

У свою чергу, голова комітету Верховної Ради України з питань освіти та науки Максим Луцький передав особовому складу університету вітальну адресу від імені Голови Верховної Ради та Прем'єр-міністра України.

У Житомирському військовому інституті імені С.П. Корольова Національного авіаційного університету в День

Товариші генерали та офіцери!

**Шановні співробітники
воєнної розвідки!
Дорогі ветерани!**

Від імені Міністерства оборони України та себе особисто щиро вітаю вас із 20-ю річницею воєнної розвідки України!

За період свого існування воєнна розвідка переконливо довела свою ефективність та дієвість у сфері захисту національних інтересів нашої держави.

Сьогодні в умовах кардинальних геополітичних змін у воєнно-політичній обстановці у світі та навколо України, появи нових викликів та загроз національній безпеці держави перед воєнною розвідкою стоять відповідальні завдання щодо виявлення та добування, оперативного надання випереджувальної розвідувальної інформації вищому військово-політичному керівництву для прийняття важливих стратегічних рішень.

Бездоганні професійні якості, відданість і вірність традиціям, безмежна любов до Батьківщини, готовність до самопожертви допомагають воїнам-розвідникам виконувати завдання за призначенням.

Впевнений, що ви й надалі будете самовіддано та непохитно стояти на варті безпеки України.

З глибокою шаною і вдячністю вітаю ветеранів розвідки за ратну працю та вагомий внесок у військово-патріотичне виховання молодого покоління.

Бажаю усім вам та вашим родинам міцного здоров'я, щастя, благополуччя та нових успіхів у відповідальній справі щодо зміцнення обороноздатності нашої держави!

**Міністр оборони України
Д.А. Саламатін.**

Розвідники до "Перспективи" готові

Як відомо, 7 вересня у Збройних Силах відзначатиметься День воєнної розвідки України. Саме цього дня, ще у 1992 році, відповідно до Указу Президента України "Про Управління воєнної стратегічної розвідки Міністерства оборони України", у складі оборонного відомства було створено розвідувальний орган стратегічного рівня, що стало початком історії воєнної розвідки незалежної України.

Так що ж таке розвідка? Розвідка – це практика і теорія збору інформації про супротивника або конкурента для безпеки і одержання переваг у сфері збройних сил, політики або економіки. Вона може використовувати як легальні методи збору інформації (наприклад, збір і аналіз даних з публічних джерел, прослуховування радіоканалів з-за кордону, спостереження за допомогою розвідувальних супутників), так і нелегальні операції.

У нашій країні створена і успішно функціонує досить ефективна система військової розвідки, яка об'єднує як розвідувальні, тобто такі, що добувають інформацію, так і інформаційно-аналітичні структури. Серед них – і розвідувальне управління в штабі Командування Повітряних Сил ЗС України. Його структурні підрозділи здебільшого виконують функції повітряної розвідки.

До свого професійного свята розвідники виду підійшли у піднесеному настрої. За словами начальника розвідувального управління – заступника начальника штабу Командування Повітряних Сил ЗС України з розвідки полковника Миколи Степаненкова, уперше за

останні роки усі заходи підготовки забезпечуються на сто відсотків. Основні аспекти бойової підготовки розвідників проходять відповідно до спеціальної програми Міністерства оборони України, яка на особистому контролі начальника Генерального штабу – Головнокомандувача ЗС України генерал-полковника Володимира Замани.

Тож розслаблятися розвідникам ніколи. Уже наступного тижня, одразу після свого професійного свята, окремі підрозділи полку дистанційно керованих літальних апаратів, що базується на Хмельниччині, готують техніку до передислокації на полігон "Чауда" (АР Крим). ДКЛА "Рейс" традиційно слугуватимуть мішенями для виконання практичних стрільб зенітних ракетних комплексів. Техніку на полігон доставлятимуть залізничним транспортом.

Високі показники бойової підготовки сьогодні показують і льотчики розвідувальної ескадрильї Су-24МР, що у Старокостянтинові. За словами начальника розвідувального управління в виду, у найближчій перспективі цей літак буде суттєво модернізуватися на вітчизняних підприємствах.

Парк ДКЛА, який маємо сьогодні

на озброєнні – "Стриж" та "Рейс", морально та фізично застарілий. Є й великий залишок цієї техніки, що дозволяє використовувати її в ролі мішеней на навчаннях військ ППО. А що ж із новітніми апаратами? Наразі вітчизняні авіабудівні підприємства пропонують безпілотні літальні апарати, однак їх функціональність лише частково відповідає тим завданням, які повинен виконувати сучасний безпілотний розвідувальний комплекс. Це і весь комплекс розвідувального обладнання, і висоти, і дальність польоту, і можливість передавати дані в реальному часі. Навіть росіяни, які мають серйозні виробничі потужності у цій галузі, нині закуповують безпілотники в Ізраїлі. Ймовірно, що й Україна вдасться до подібного кроку.

Однак сьогодні, за словами полковника Миколи Степаненкова, усі поставлені завдання виконуються у повному обсязі на існуючому парку техніки.

Немалий обсяг роботи цього року проведено й в ескадрильї "Блакитна Стежа", яка представляє Україну на міжнародній арені у рамках Договору "Відкрите небо", де встановлено відкритий

простір для учасників цієї програми. Його мета – забезпечити можливість країн-учасниць здійснювати області території один одного. У Договорі бере участь більше тридцяти держав світу. Лише два тижні тому українці працювали з датчанами, які арендували наш Ан-30. "Блакитна Стежа" вилетіла з України у Данію, звідти – у Російську Федерацію, знову у Данію, і повернувся в Україну.

Наразі усі структурні підрозділи розвідки Повітряних Сил готуються до головного навчання року – "Перспективи-2012". Планові заходи з бойової підготовки, які регулярно проводяться останнім часом, дозволили особовому складу добре підійти до цього відповідального навчання, у якому братиме участь сто відсотків частин.

Напередодні професійного свята – Дня воєнної розвідки, полковник Микола Степаненков дякує за роботу всьому особовому складу підлеглих частин, а в кращий бік відзначає роботу полковників Ігоря Ткачука, Тараса Потягача, підполковників Олега Михайленка, Костянтина Могилка та майора Руслана Тимчука.

**Юрій Ігнат.
"Крила України".**

НАВЧАННЯ

Бойова робота має бути виконана

Закінчення. Початок на 1 стор.

Підготовка проходила в декілька етапів. Спершу бойові розрахунки вдосконалювали свою майстерність на навчально-тренувальних пунктах в полках, а потім пройшли вишкіл у навчально-тренувальному центрі Повітряних Сил Збройних Сил України.

До того ж, зовсім недавно полк одержав велику партію пального, відтак, тут змогли добре підготувати механіків-водіїв зенітних ракетних комплексів. Досвідчені і професійні механіки-водії – одна з умов успішного виконання завдань бойовими обслугами, бо визначальна риса ЗРК "Бук-М1" – його надзвичайна мобільність. Комплекс здатний виконувати стрімкі марші на сотні кілометрів і за лічені хвилини вступати в бій.

– Виконання бойових стрільб вкрай необхідне для підрозділів зенітних ракетних полків, – зазначає заступник командира полку з виховної роботи підполковник Володимир Синюта, – адже перед ними стоїть завдання державної ваги – прикриття важливих об'єктів держави від удару з повітря. В зоні відповідальності вартових неб – дві атомні електростанції, великі міста та потужні хімічні підприємства.

Готові до виходу в поле і військовослужбовці польового вузла зв'язку окремого полку зв'язку Повітряного командування "Захід". Тільки працюватимуть вони не в Криму, а в районі Рівненського полігону та поблизу населеного пункту Сторожинець. "Ще спочатку року ми знали, що восени будемо брати участь у "Перспективі-2012", – розпові-

дає командир польового вузла зв'язку підполковник Ігор Кравцов, – відтак активно готувались. Почали з одиночної підготовки особового складу. Потім відбулось бойове злагодження в складі екіпажів, відділень і рот. Відпрацьовували навчально-тренувальні завдання по зв'язку, військовослужбовці склали нормативи зі спеціальної, технічної та тактико-спеціальної підготовки, які передбачали розгортання та згортання станцій, роботу на засобах зв'язку тощо. Разом зі своїм першим заступником – начальником штабу польового вузла зв'язку майором Олегом Манченком ми ретельно проаналізували хід підготовки військовослужбовців і переконались, що цим фахівцям до снаги найважчі завдання. Зараз ми вже знаємо умови завдань, які стоятимуть перед нами в полі. Це забезпечення зв'язком центру управління та оповіщення оперативного командування на рухомих засобах під час проведення практичних заходів в ході комплексу навчання. Також один наш екіпаж забезпечуватиме зв'язком допоміжний пункт наведення авіації на Буковині. Для виконання цієї роботи ми відряджаємо на полігон найбільшу за останні роки кількість фахівців та озброєння – 56 зв'язківців і 29 одиниць техніки. Вони розгорнуть польовий вузол зв'язку, який припинить свою роботу лише на початку жовтня".

Однак, щоби забезпечити штаби і війська зв'язком необхідно, насамперед, вчасно прибути в район розгортання та виконання завдання. Для цього треба здійснити трьохсоткілометровий

марш за маршрутом Львів – Броди – Рівне – 233-й загальновійськовий полігон.

Тож до роботи готували не лише радіостанції, а й автотехніку.

Не секрет, що ресурс автомобілів вичерпався або знаходиться на межі. До того ж, машини не їздять регулярно, а тривалий час простояють в боксах. Характерними несправностями в таких випадках є закупорювання паливної системи, розгерметизація шлангів та патрубків, руйнація гумових деталей автомобіля.

Працювати з такими "проблемними" автомобілями тут вміють, бо щороку готують техніку до подібних маршів. Готовність кожного автомобіля, кожної радіостанції неодноразово перевіряли особисто командир вузла зв'язку і його заступник з озброєння майор Євген Орхівський.

– У 2008 році ми вже забезпечували зв'язок на Рівненському полігоні в ході навчань 30-ї окремої механізованої бригади, – зазначає підполковник Ігор Кравцов, – у 2010 році тренувались під час експериментальних навчань авіаційної частини в Коломиї. Минулого року на Рівненському полігоні забезпечили безперебійним і стійким зв'язком польоти авіації й командування ПвК "Захід" та 13-го армійського корпусу. Цього року дещо покращилась матеріально-технічне забезпечення, нам виділили більше пального, тож перед маршем на полігон ми виконали тренувальний багатокілометровий перехід техніки. Це дозволило перевірити автомобілі в роботі.

Та є одна проблема – це дефіцит професійних водіїв. За кер-

мо подекуди доводиться садити підготовлених офіцерів і прапорщиків або залучати водіїв з інших підрозділів.

Також на цьогорічні навчання вперше за декілька останніх років залучатимуть військовослужбовців-жінок. В полку близько третини особового складу – представниці чарівної статі. Під час усіх попередніх виходів в поле працювали лише чоловіки. Нині в поле виходить досить чисельний підрозділ, тож замінити жінок чоловіками визнали нерациональним. Відтак, двадцять

шість зв'язківців – жіночої статі.

– За їхню роботу в полі я абсолютно не хвилююсь, – каже командир. – Це перевірені роками служби та загартовані армійськими буднями досвідчені фахівці, тож якщо я висловлював якісь сумніви у здатності виконати завдання, то напевно образив би весь колектив. З проханням не залучати до роботи в полі до мене теж ніхто не звертався. Всі мої люди розуміють – бойова робота має бути виконана.

**Владислав Назаркевич.
"Крила України".**

**8 ВЕРЕСНЯ –
ДЕНЬ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ
І СПОРТУ****Силач у погонах****Закінчення. Початок на 2 стор.**

У 2006-2008 роках Віталій Герасимов тричі ставав срібним призером чемпіонату Збройних Сил України з армреслінгу, у 2007-му – срібним призером чемпіонату Харківської області з пауерліфтингу. Відтоді ж, коли юнак вперше побував на виступі найсильнішої людини планети Василя Вірастюка, він раз і назавжди “захворів” богатирськими іграми. З тих пір він багато разів ставав призером Богатирських ігор за кубок Василя Вірастюка.

Багатим на перемоги був для лейтенанта Віталія Герасимова 2009 рік. Тоді він став, показавши результат майстра спорту міжнародного класу, чемпіоном рідної Дніпропетровщини з жиму лежачи, посів 9-е місце, показавши, між ін-

шим, результат майстра спорту України, у чемпіонаті “Богатир року”, а згодом виборов титул найсильнішої людини світу 2009 року, ставши чемпіоном світу у чемпіонаті World Strongest Man 105. Не менш вдалим для спортсмена став і 2010-й, коли Віталій знову став найсильнішою людиною світу за цією ж версією, а також вивів на перше місце свою команду у матчі богатирів “Україна – Європа”.

У 2011 році офіцер знову був капітаном української збірної команди, тільки вже на матчі “Україна – Америка”, і знову команда виграла матч. Цікаво, що ця перемога стала подарунком спортсменів своїй Батьківщині, адже відбувся матч у День незалежності України. Та для самого Віталія цей турнір став перемогою із присмаком болю: під

час підготовки до нього спортсмен пошкодив грудний відділ хребта. Треба сказати, що, хоча минув уже рік, і Віталій Герасимов продовжує тренуватися й виступати на турнірах, до повної реабілітації після травми спортсменові ще далеко.

Також 2011 року Віталій Герасимов взяв участь у чемпіонській лізі найсильніших людей планети, що відбулась восени у Канаді (Strongman Champions League Canada Competition Semi-final), став чемпіоном України з пауерліфтингу та жиму лежачи та переможцем Кубка Донбасу. Сьогодні Віталій є майстром спорту міжнародного класу з богатирського багатоборства, заслуженим майстром спорту з богатирського багатоборства та майстром спорту міжнародного класу з жиму лежачи. Крім

того, офіцер – володар багатьох світових рекордів.

Капітан Віталій Герасимов не лише сам займається спортом, а й популяризує його. Під час служби багато уваги приділяє фізичній підготовці підлеглих.

– У мене підлеглих небагато, трохи більше десятка чоловік. Але я хочу, аби з армії вони повернулися додому здоровими й сильними!

Щороку ентузіасти з числа українських стронгменів, і Віталій – серед перших у цій когорті, проводять по 12-14 турнірів у різних регіонах України.

– Ми намагаємось підняти мольду – тих спортсменів, які сьогодні тренуються “для себе”, та залучати їх до серйозних занять професійним спортом. Сподіваємось, що можемо дати цим хлопцям реальні шанси на великі звершення й перемоги!..

Олексій Тригуб.

ВИХОВАННЯ**Тут “дідівщині” – не місце!..**

Напевно, таке поняття, як нестатутні взаємовідносини між військовослужбовцями – як їх не називай, “дідівщиною” чи просто та м’яко “відхиленням від встановлених правил поведінки” – з’явилися так само давно, як і саме поняття “армія”. Звичайно, у кожному колективі, і в армійському зокрема, трапляються проблемні питання, коли хтось намагається за допомогою сили піднятися над масою, стати неформальним лідером. Це було завжди, і завжди командири боролися з подібними ганебними явищами.

На жаль, не є винятком, напевно, жодна з армій у світі. Різниця лише у тому, наскільки масштабними є порушення. Мають вони місце і у Збройних Силах України, що, безумовно, негативно впливає на морально-психологічний клімат військових колективів та імідж Збройних Сил України у суспільстві. Проте всеяке надію тенденція на зниження кількості правопорушень у Збройних Силах. За офіційними даними Головного управління виховної та соціально-психологічної роботи Збройних Сил України, на сьогодні у переважній більшості військових частин Збройних Сил України (84%) командирами досягнуто позитивних результатів у викориненні таких негативних явищ, як нестатутні взаємовідносини між військовослужбовцями.

Ефективно протидіють випадкам нестатутних взаємин і у Повітряних Силах Збройних Сил України. У цьому контексті на окрему розповідь заслуговує досвід роботи щодо профілактики правопорушень окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил, якою командує полковник Олександр Онищук. Протягом останніх п’яти років у цій військовій частині не було допущено жодних порушень статутних правил взаємовідносин між військовослужбовцями.

– Завдяки системному підходу та проведенню комплексу цільових заходів щодо профілактики нестатутних взаємовідносин тут створено здоровий військовий колектив, у якому немає місця негативним проявам, – переконаний заступник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України з виховної та соціально-психологічної роботи – начальник управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил полковник Олександр Грунтковський. – Головною складовою успіху цього військового колективу є особиста роль командира військової частини у зміцненні військової дисципліни. У своїй роботі полковник Олександр Онищук першочергово увагу приділяє проведеному індивідуальній виховній роботі з підлеглими, розуміє, що знання своїх підлеглих, їх особливостей, сильних і слабких сторін, сімейних проблем дозволяє з максимальною

ефективністю застосовувати заходи переконання та примусу. Він особисто регулярно збирає військовослужбовців строкової служби, вивчає їх настрої, проблеми, запити та оперативно реагує на них.

За сприяння управління з виховної та соціально-психологічної роботи Командування Повітряних Сил командир частини зробив усе для того, аби зібрати в керівний склад підрозділів справжніх фахівців та усунути від роботи з особовим складом випадкових людей. Крім того, командування частини створило для командирів підрозділів усі необхідні умови, що сприятимуть налагодженню належного морально-психологічного клімату та товариських стосунків у солдатських військових колективах. Саме вирішення цих питань стало основою подальшого нарощення зусиль у роботі щодо недопущення будь-яких проявів нестатутних взаємовідносин у підрозділах.

– Творчо до вирішення цього проблемного питання підходить і колектив офіцерів виховної роботи частини, – розповів заступник командира бази забезпечення з виховної роботи підполковник Андрій Швець. – Офіцери розуміють, що позитивний результат може дати лише комплексний підхід до вирішення проблеми. А це – і культурно-просвітницька робота, організація дозвілля, і вирішення побутових проблем військовослужбовців, і підтримання зв’язків із сім’ями, і захист військовослужбовців строкової служби від впливу негативних традицій.

Першою спробою творчо підійти до питання профілактики нестатутних взаємовідносин стало створення у підрозділах частини ексклюзивної за виглядом та дуже дієвою наочності – стіннівок у вигляді коміксів за мотивами нестатутних відносин. Такий спосіб агітації за правильний спосіб життя і служби є більш дієвим, аніж зачитування перед строем переліку злочинів в інших частинах. Отож, якщо керівництво вимагає доведення до військовослужбовців відповідних статей Кримінального кодексу України, то у цій військовій частині пішли далі!

Серйозні ділові стосунки командування частини підтримує з правоохоронними ор-

ганами, що не лише перевіряють частину, а й надають офіцерам суттєву методичну допомогу, а також – із громадськими організаціями “Просвіта” та “Знання”, які допомагають проводити різноманітні заходи з особовим складом із використанням сучасних досягнень інформаційного простору.

– Ми виховуємо не лише захисників Вітчизни, а в першу чергу, свідомих громадян нашої держави, – зауважив командир частини полковник Олександр Онищук. – На жаль, сьогодні у суспільстві має місце зниження моральних цінностей, і особливо – серед молоді. Нерідко для вирішення особистих проблем чи конфліктних ситуацій, що трапляються у житті, молоді люди вважають можливим застосування фізичної сили чи образ, що є неприпустимим у цивілізованому суспільстві. І нерідко цей негативний досвід разом із призовниками, його носіями, приходить в армійське середовище, військові колективи. І ці негативні явища, як, власне, й саме життя, не стоять на місці, а постійно видозмінюються. Так, на зміну побоям приходить психологічний тиск, моральне приниження змінюється грошовими поборами тощо. Тому першочерговими завданнями командирів усіх рівнів та офіцерів структур з виховної роботи є адекватне реагування на ці зміни і внесення коректив у свою роботу.

Саме так і працюють офіцери окремої бази забезпечення Командування Повітряних Сил. Так, наприклад, на високому рівні дисципліни підтримується в одному з краєвих підрозділів частини, роті охорони та обслуговування органів військової контррозвідки батальйону забезпечення, де командиром капітан Андрій Шебордаєв. Він приділяє питанням індивідуально-виховної роботи багато уваги, добре знає морально-ділові якості підлеглих, вникає у проблеми кожного й намагається допомогти у їх вирішенні.

Минулорічна випускниця Військового інституту Київського національного університету імені Тараса Шевченка старший лейтенант Аліна Максименко – наймолодший з офіцерів відділення з виховної роботи. Незадовня випускниця має безцінний вантаж сучасних психологічних методик, серед яких – і новітні підходи до виховання особового складу. Не жалкуючи власного часу, вона організовує психологічну допомогу тим військовослужбовцям, які її потребують, вчить молодих солдатів неконфліктному стилю спілкування.

Мабуть, не помилюся, якщо скажу, що у цій військовій частині питаннями зміцнення військової дисципліни та недопущення нестатутних взаємовідносин переймається кожен, хто має відношення до роботи з особовим складом. Звідси – й такі результати!

Посадові особи бази забезпечення постійно володіють обстановкою та соціальними процесами у військових колективах. Налагоджена чітка система роботи відповідно до планів бойової підготовки, розпорядку дня, забезпечено належний контроль за діяльністю особового складу. А за таких умов, коли кожен військовослужбовець – на виду, коли офіцер знає про його проблеми й допомагає у їх вирішенні, дисципліна, як правило, завжди на рівні.

Олексій Тригуб.

БОРІТЬБА З КОРУПЦІЄЮ**18 тисяч хабара, плюс борг по зарплаті**

Такого не траплялось вже давно, щоб проти керівника військового підприємства відкривали відразу дві кримінальних справи.

А починалось все, як у пригодницькому фільмі. До ТВО начальника Сколівського військового лісгоспу пана К. звернувся приватний підприємець В. з цікавою пропозицією укласти договір між ним та Сколівським військовим лісгоспом на розробку лісосіки та реалізації лісопродукції. Під час розмови керуючий лісгоспом погодився укласти угоду, але з умовою, що підприємець передасть йому за це небагато-немало – 18000 гривень готівкою. Обурений приватник пішов до Івано-Франківської прокуратури з наглядом за додержанням законів у військовій сфері. Там дали “добро” на укладення цієї “джернтльменської” угоди. А 22 серпня у селі Коростів Сколівського району Львівської області на майданчику поблизу відпочинкового комплексу, перебуваючи в автомобілі марки “Фольксваген транспорт”, що належить громадянину В., керівник військового лісгоспу отримав від приватного підприємця частину обумовленої суми хабара у розмірі 10 тисяч гривень за сприяння йому на розробку лісосіки та відправлення лісопродукції за заниженими цінами. Як тільки посадовець вийшов з автомобіля, його зупинили правоохоронці... Отямився він лише тоді, коли на зап’ястках клацнули металеві кайданки.

– Підставами для порушення кримінальної справи є достатні дані, – наголосив заступник прокурора Івано-Франківської прокуратури з нагляду за додержанням законів у військовій сфері Андрій Величко. – Це одержання хабара у великому розмірі. Відповідно до Кримінального кодексу це карється позбавленням волі на строк від восьми до дванадцяти років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років та з конфіскацією майна.

Однак, проводячи розслідування, працівники правоохоронних органів наштотхнули ще на один факт. Маючи заборгованості з невивплатеної заробітної плати перед працівниками лісгоспу за червень-липень 2012 року на суму 219 015 грн., керівник скеровував отримані лісгоспом кошти на оплату комунальних послуг, телефонних розмов тощо.

– Нами було встановлено, що на розрахунковий рахунок та в касу Сколівського військового лісгоспу надійшло коштів на загальну суму 756 768 гривень, – продовжив Андрій Величко. – Незважаючи на це, ТВО начальника Сколівського військового лісгоспу цю заборгованість не виплатив.

Станом на 22 серпня 2012 року заборгованість із виплати заробітної плати працівникам лісгоспу становить 219 015 грн. 10 коп. (повністю і частково не виплачена заробітна плата 31 працівнику за червень 2012 року в сумі 43 777 грн. 68 коп. та повністю не виплачена заробітна плата 100 працівникам і частково шести працівникам – за липень 2012 року в сумі 175 237 грн. 42 коп.).

Тепер долю пана К. вирішить суд. А працівники Івано-Франківської прокуратури з нагляду за додержанням законів у військовій сфері радять трічі подумати всім посадовим особам перед тим, як ставати на злочинний шлях: чи вартує того хабар?

Тарас Грень.

Православне воїнство України

Закінчення. Початок в №35.

Сьогодні

Три роки – це не вік для навчального закладу, котрий тільки формує свої традиції. Перша православна парашутно-десантна школа імені цесаревича Олексія тільки зароджується. Та здобутки вже є. Викладачі з гордістю розповідають про вихованця школи Олександра Завертаного. Нині він – військовослужбовець розвідувальної роти Житомирської аеромобільної бригади. Снайпер-розвідник, якому доручають виконання найвідповідальніших завдань, адже в його арсеналі – досвід виконання стрибків з парашутом, в тому числі і зі спортивним, він майстерно володіє прийомми рукопашного бою. Саме на Олександра рівняються й нинішні вихованці школи.

Сьогодні серед спортивних досягнень більше трьох десятків підлітків, котрі постійно займаються в спортивній секції школи, – численні нагороди вихованців школи на змаганнях різного рівня. В різних категоріях на обласних змаганнях з рукопашного бою чемпіонський титул виборювали Володимир Ситар, Андрій Хоменко, Сергій Процюк, Влад Швець, Дмитро Скарбовичук. На черзі – нові змагання, а значить – і нові перемоги. В цьому впевнений і тренер, і вихованці.

Серед досягнень сьогодні й чудова матеріально-технічна база для занять парашутизмом.

– У нашій школі є більше півсотні парашутів різних типів, – говорить майор запасу Ігор Дзюба. – Серед них більшість – парашути, якими користуються військовослужбовці аеромобільних підрозділів Збройних Сил України: Д-5, Д-6 різних серій, Д-1У. Та є у розпорядженні вихованців школи й спортивні керовані парашути типу “літаюче крило”. Десантники-розвідники повинні вміти користуватися й такими парашутними системами для точного приземлення в зазначену точку.

Між іншим, і це не без гордості підкреслювали в розмовах і керівники школи, й тренери, в розпорядженні Вінницької парашутної школи ТСОУ, де два роки здійснювали парашутні стрибки вихованці православної школи, лише 25 куполів. Проте головний здобу-

ток на сьогодні – Перша православна парашутно-десантна школа імені цесаревича Олексія цього року отримала в користування неподалік від Погребищ ділянку землі, на якій обладнали власний аеродром та в дарунок від спонсорів – власний літак Ан-2, обладнаний для здійснення стрибків з парашутом.

На початку літа вихователі, спонсори та самі школярі на цій ділянці обладнали літній табір православної бригади. 10 червня відбулося офіційне відкриття першої двотижневої зміни. Його святкували з урочистим підняттям прапора школи та виконанням перших в сезоні стрибків з парашутом. Випускаєм першого борту був отець Віктор.

– У першій зміні табору у нас було 60 дітей, – розповідає керівник табірної збори Ігор Дзюба, – в тому числі 24 – наші друзі-суперники на спортивних змаганнях – команда з рукопашного бою з Тульчина. 30 вихованців тої зміни вперше стрибнули з парашутом. Навіть вдалося сформувати борт виключно з дівчат. У другій зміні дітей менше – лише 42, проте значно розширилася географія. Є діти не лише з Вінницької області (Козятин, Тульчин, Вінниця, звичайно – Погребище), а й навіть з далекого Львова. Цієї зміни лише шестеро наших вихованців вперше виконали стрибки з парашутом, проте троє найпідготовленіших покинули борт літака з бойовою зброєю і навіть стріляли з неї в повітрі.

Кожен день літнього табору Першої православної парашутно-десантної школи імені цесаревича Олексія, наче у добре організованому військовому підрозділі, розписаний по хвилину. Потім – зарядка, ранкове умивання, сніданок. Кожен день перша година занять – Закон Божий. Потім за розкладом – повітрянодесантна підготовка, вогнева, військова топографія, фізична підготовка, вивчення військової техніки розвідувальних підрозділів, адже православна школа має власний бронетранспортер БТР-60, БРДМ, автомобілі УАЗ та ГАЗ-66 ... Дітям ніколи сумувати, їм цікаво займатися, та й підготовку до майбутнього дорослого життя, не тільки в армії, вони отримують неабияку.

– Ми стараємося створити для дітей умови такого військового колективу, яким він має бути, – говорить майор запасу, колишній начальник логістики розвідувального батальйону Олександр Юхимчук. В літньому таборі він займається звичною справою – логістичним забезпеченням. – Напевно, нам це вдається, адже незважаючи на напружений ритм життя, вони задоволені, говорять про своє бажання продовжити перебування в таборі наступної зміни.

Майбутнє

Після такого вдалого старту православної школи в Погребищі навіть й не віриться, що у священника Віктора Хоменка може щось не вдатися. Адже він діє за Божим Помислом.

– Наша мета, – говорить він, – створити тут, у Філютках, школу військових капеланів для українського війська. У нас є чудове місце для навчального закладу, є люди, котрі підтримують цю ідею. Військові капелани є в більшості армій світу. Будуть вони й в Україні. Нехай не найближчим часом, у майбутньому. А ми тим часом готуватимемо священників-воїнів, котрі не лише молитовно зможуть виховувати майбутніх захисників православ'я, а й навчатимуть їх, завдяки отриманій у нас підготовці, основним військовій справі.

Про майбутнє переконливо говорили і решта вихователів

дальшої служби. І незмінно ставатимуть кращими.

І це не просто переконаність людей, фанатично захоплених улюбленою справою. Кожним новим кроком школи прискіпливо цікавиться й усіляко сприяє архієпископ Тульчинський і Брацлавський Інафан, без благословення якого не розпочалася б ця справа. Зустрічався священник Віктор Хоменко з головою Вінницької ОДА Миколою Джигієм, у подарунок від Погребищанської РДА до Дня десантника школа отримала 1000 літрів пального...

Враження очевидців

Архієпископ Тульчинський і Брацлавський Інафан

– Цілком природним для церкви є виховання молоді в дусі Євангельських істин, заповідей Божих, нашого православного патріотизму. На мій погляд, це прекрасний досвід, тому що зараз молодь збивається з курсу, їм подобаються земні видовища, проекти, вони захоплюються музикою, комп'ютерами і тому подібним. Проте для нас, для Церкви та й взагалі для всього суспільства, дуже важливо, щоб людина виросла гідною, щоб вона була моральною, щоб була патріотом.

Альона Школьнік, студентка Київського національного університету технології і дизайну
– Я прийшла в православну школу в 2010 році за рекомен-

снями 2010 року, коли вступив до училища. Порекоритував товариш, Денис Зайков. Через цю секцію пройшли майже всі учні нашого училища. Залишився, здається, лише один. Проте мені зовсім не тяжко займатися спортом та навчатися, а відвідування церкви двічі на тиждень допомагає підтримувати встановлений розпорядок. На сьогодні я маю третій розряд з рукопашного бою, стрибаю з парашутом, 2 серпня, на День десантника, виконала стрибок зі зброєю. Мрію служити в розвідці Житомирської бригади.

Іерей церкви св. вмч Параскеви села Плисків Погребищанського району Віталій Хмельюк

– Я підтримую богоугодну справу отця Віктора. Він виховує православних воїнів. Звичайно, не всі священники нашої єпархії підтримують його, проте я рекомундував прихожанам направляти дітей до цього літнього табору. Ще один священник з сусіднього села направив своїх власних дітей. Думаю, це свідчення підтримки ідей керівників православної повітрянодесантної школи.

Замість висновку

Керівник Першої православної парашутно-десантної школи імені цесаревича Олексія настоятель храму Успіня Божої матері протоіерей Віктор Хоменко

школи. Тренер з рукопашного бою Дмитро Мельник переконаний, що зовсім скоро для занять спортом в Погребищі школа матиме не орендований, а власний спортивний зал. Інструктор з повітрянодесантної підготовки Петро Герасимов переконаний, що зовсім скоро всі бажані вихованці школи опанують основи повітряної акробатики й стрибатимуть на спортивних парашутах “літаюче крило”. Ігор Дзюба, розповідаючи про своїх учнів, казав, що вже зараз кращі розвідувальні підрозділи Збройних Сил України готові брати до своїх лав вихованців школи, а в майбутньому юнаки самі вибиратимуть місце по-

дацією мого двоюрідного брата. І з тих пір зовсім не вважаю, що марную свій вільний час. Серед моїх захоплень – волейбол, баскетбол. Проте я вже виконала 4 стрибки з парашутом і впевнена, що невдовзі будуть наступні. Мрію стати конструктором верхнього одягу. Наша православна школа приваблює тим, що тут виховують патріотів. І це не пафос, а щоденна робота. Була в першій зміні літнього табору, і з задоволенням залишилась ще на одну.

Володимир Ситар, учень Погребищанського ВПУ-42, чемпіон області з рукопашного бою
– В школі займаюся з вер-

– Ми поставили перед собою дуже амбітне завдання – виховання православних воїнів. Ми нікого не тягнемо за собою насильно, тільки добровільне відвідування спортивних секцій, добровільне вивчення Закону Божого, щоденні відвідування церкви. Серед наших вихованців є діти з сімей віруючих, є такі, чий батьки не часто навідуються до церкви, є колишні “діти вулиці”. Вони повірили в Бога, і Бог приймає їх такими, якими вони є. З них вийдуть захисники православної віри. В цьому я переконаний. Ми виконаємо своє завдання.

Віктор Гедз.
“Крила України”.

20-летию создания транспортной авиационной эскадрильи “Блакитна Стежа”, всем тем, кто связал с ней свою судьбу, посвящается

“Зоркий глаз” Украины

Договор по открытому небу

В настоящее время Украина является участницей Договора про открытое небо (далее – ДОН) (англ. – Open Skies Treaty), в рамках которого самолёты стран, его подписавших, выполняют наблюдательные полёты над территориями друг друга. Основная цель Договора – упрочнение мира, укрепление доверия между государствами путём совершенствования механизмов контроля над военной деятельностью и над соблюдением действующих договоров в области ограничений вооружений путём наблюдения с воздуха.

Договор устанавливает режим открытого неба над любой точкой территории стран, его подписавших, что даёт возможность его участникам совершать облёты территорий друг друга. Единственным ограничением является разрешающая способность аппаратуры наблюдения, установленной на самолёте наблюдения.

Кроме наблюдательных полётов, в рамках Договора также выполняется освидетельствование систем наблюдения, осуществляется уведомительная деятельность, обмен и обновление информации по объектам открытого неба. Ведётся и сессионная деятельность, постоянно работает и Консультативная комиссия по открытому небу, призванная вносить новые и уточнять старые положения в Договоре.

Но для начала немного истории.

Впервые идею “открытого неба” выдвинул президент США Д.Эйзенхауэр на встрече глав правительств США, Великобритании, СССР и Франции в Женеве ещё в июле 1955 года. От СССР присутствовал председатель Совета министров СССР Н.Булганин.

Президент США предложил договориться о наблюдательных полётах на невооружённых разведывательных самолётах над территориями Америки и СССР с целью предотвращения внезапной атаки.

Правительство СССР отклонило идею американцев, в свою очередь предложив осуществлять контроль за потенциально опасной военной деятельностью путём размещения наземных наблюдателей на важных транспортных объектах: портах, узловых железнодорожных станциях, дорожных узлах.

Более двух лет США пытались “вдохнуть жизнь” в предложенный им договор, действуя, в основном, по линии ООН. Однако 29 апреля 1958 года представитель СССР в Совете Безопасности ООН наложил вето на режим открытого неба, фактически “похоронив” соответствующий договор на четыре десятилетия.

В следующий раз о договоре вспомнили 12 мая 1989 года, когда президент США Д.Буш в своём обращении к выпускникам Техасского университета реанимировал идею “Открытого неба”. Но этому заявлению предшествовала многолетняя работа научного центра им. Стивенса, специалисты которого обосновали цели и основные параметры будущего договора с учётом реальной обстановки в меняющемся мире.

22-23 сентября 1989 года министр иностранных дел Э.Шеварднадзе и государственный секретарь США Д.Бейкер на встрече в американском Дисексон Холе совместно заявили о поддержке идеи открытого неба и предложили созвать международную конференцию.

В середине декабря 1989 года 16 министров иностранных дел стран НАТО, собравшись в

штабе, определили позицию блока по открытому небу, обратив внимание на его гибкость, простоту и минимум ограничений.

Наконец, 12-28 февраля 1990 года в Оттаве (Канада) состоялся первый этап совместной конференции с участием представителей НАТО и Организации Варшавского Договора (ОВД). Он показал большие расхождения между ними в понимании самой сути режима открытого неба.

Основные разногласия заключались в следующем:

1. По охвату территории. СССР настаивал, чтобы наблюдению подвергались все военные объекты стран-участниц договора, в том числе военные базы на территории третьих стран, против чего категорически выступали страны НАТО.

2. В праве использования самолетов наблюдения. Страны НАТО полагали использовать самолет наблюдения наблюдательной стороны, СССР, аргументируя трудность проверки наличия неразрешенных датчиков на борту самолета наблюдения, предлагал право выбора такого самолета наблюдательной стороной, либо создание общего парка самолетов наблюдения.

3. По перечню датчиков наблюдения и их предельным характеристикам. НАТО предлагала использовать весь набор типов датчиков без ограничения их характе-

ристик, за исключением средств сигнальной разведки (радио- и радиотехнической разведки), в то время как СССР предлагал, что для целей договора достаточно использование трех типов датчиков: видеокамер, аэрофотокамер и радиолокационных станций бокового обзора с синтезированной аппаратурой с ограниченным пределом их характеристик.

4. По количеству принимаемых квот. СССР полагал необходимым ограничиться 16 полетами в год, тогда как США настаивали на 52

полетах.

И так далее, практически по всем пунктам Договора, что и не удивительно, учитывая степень тотальной секретности в СССР и более чем 40-летнее противостояние между странами в ходе “холодной” войны.

В ходе второго раунда переговоров в рамках конференции в Будапеште (24 апреля-12 мая 1990 года) также не был достигнут компромисс, имелись серьезные разногласия практически по всем основным положениям будущего договора. Мало того, в этот раз даже не была оговорена дата следующей встречи, а проходившие в 1990-91 гг. следующие переговоры ни к чему не привели.

И только после событий 19-21 августа 1991 года в СССР, много изменивших в жизни последнего, на встрече в Вене в начале сентября было принято решение о во-

Начальник отдела “Открытое небо” ЦВ Бундесвера полковник Г.Шперлинг приветствует начальника ЦВ ВС Украины генерал-майора Н.Гончаренко и и.о. начальника штаба ВВС Украины генерал-майора А.Волошенко во время визита в ФРГ (29 мая 1995 г.)

зобновлении переговоров. Перед их началом был достигнут ряд договоренностей, сумевших удовлетворить обе стороны:

СССР:

- отказывался от наблюдения военных баз НАТО на территории третьих стран;
- дает согласие на установку 4-го типа датчиков – инфракрасных систем линейного сканирования;
- соглашается на увеличение своих пассивных квот до 32 полетов в год (в течение первых 3-х лет) с последующим их увеличением до 42 полетов в год;

США соглашались с:

- предельными характеристиками на аппаратуру наблюдения, предлагаемой СССР;
- правом выбора самолета наблюдения наблюдательной стороной, понимая под этим, что наблюдаемая сторона должна предоставить самолет наблюдения, оборудованный всеми типами датчиков, разрешенными Договором с их характеристиками по верхнему пределу.

В целом переговоры продолжались с октября 1991 по март 1992 года и завершились подписанием Договора по открытому небу 24 марта в Хельсинки представителями 27 стран. Из них 16 были на тот момент членами НАТО, а 11 – бывшими постсоветскими странами или бывшими членами ОВД.

Всего в ДОН – 19 статей и несколько приложений, носящих, во многом, технический характер.

Однако это был только первый шаг на трудном пути его практической реализации, т.к. требовалась его ратификация парламентами всех подписавших стран.

При этом, в Российской Федерации снова всё получилось согласно “лучших русских традиций”: договор-то подписали, а вот научная проработка требований к режиму открытого неба с точки зрения национальной безопасности страны началась только в мае и завершилась в декабре 1992 года.

Интересно отметить, что первое соглашение по открытому небу было подписано на двухсторонней основе между Венгрией и Румынией ещё 11 мая 1991 года.

Согласно Договору, первоначаль-

но были выделены следующие этапы его реализации:

- режим временного применения (с 24.03.92 по 31.12.01), в этот период выполнялись пробные и сертификационные наблюдательные полёты;
- 1-й этап (с 01.01.02 по 31.12.05), разрешалось использование только оптических средств наблюдения;
- 2-й этап (с 01.01.06) по н.в. – с использованием всех разрешённых Договором типов аппаратуры наблюдения (фото- и видеокамеры, ИК-устройства линейного сканирования, РЛС БО).

Официальной датой вступления ДОН в действие определено 1 января 2002 года, а сам он является бессрочным. В нём предусматривается возможность расширения в будущем его действия на другие области (контроль состояния окружающей среды, урегулирование кризисных ситуаций, предотвращение конфликтов и др.).

Первый демонстрационный полёт согласно Договору выполнен 2 апреля 1992 года странами Бенилюкс над Польшей на самолёте С-130. 7-8 апреля состоялся ответный полёт польской делегации теперь уже над их территориями. Со 2 по 9 сентября 1992 года тренировочный наблюдательный полёт выполнен делегацией Великобритании над РФ и Беларусью на самолёте Эндровер. В октябре-ноябре 1992 года самолёты США, Канады и ФРГ участвовали в испытательных полётах над территорией Венгрии с использованием РЛС БО.

Свой первый тренировочный полёт на Ан-30 российская сторона совершила с 16 по 19 июня 1992 года над Великобританией, а с 8 по 10 марта следующего года в свой первый “вожж” во Францию отправился и Ту-154М-ОН.

Украинская сторона приняла первую миссию по ДОН (Великобритания) в период с 14 по 17 марта 1993 года, а с 25 по 29 апреля украинская делегация выполнила тренировочный наблюдательный полёт над территорией Королевства.

В Украине Верховный Совет ратифицировал ДОН в 1994 году, а в РФ – только в 2001-м. Послед-

ним и объясняется почти 10-летняя задержка вступления Договора в полную силу.

Кроме того, Договор из бывших постсоветских стран ратифицировали Беларусь, Грузия, Латвия, Литва, Эстония. Всего же, по состоянию на середину 2012 года, Договор подписан и ратифицирован 34 странами: Беларусь, Бельгия, Босния и Герцеговина, Болгария, Великобритания, Венгрия, Греция, Грузия, Дания, Исландия, Испания, Италия, Канада, Латвия, Литва, Люксембург, Нидерланды, Норвегия, Польша, Румыния, РФ, Словакия, Словения, США, Турция, Украина, Финляндия, Франция, ФРГ, Хорватия, Чехия, Швеция, Эстония. Кыргызстан Договор подписал, но не ратифицировал, на рассмотрении Консультативной комиссии Открытого неба (ККОН) находится заявка на присоединение к ДОН Кипра. В то же время он остаётся открытым для вступления и других государств.

ККОН проводит ежемесячные пленарные заседания, в ней имеется несколько неофициальных рабочих групп, рассматривающих технические вопросы, форматы уведомлений, сертификацию самолётов, правила и процедуры. Всего, начиная с 1992 года, ею принято более 160 решений.

На ККОН возлагаются следующие задачи:

- рассмотрение вопросов, связанных с соблюдением Договора;
- разрешение неясностей и разногласий в интерпретации, возникающих в ходе реализации Договора;

- рассмотрение заявок на присоединение к Договору и принятие соответствующих решений;
- ежегодный пересмотр распределения активных квот.

Начиная с 2010 года, РФ ввела ограничения на наблюдательные полёты, запретив их проводить в пределах 10 км от границ Абхазии и Южной Осетии, одновременно подчеркивая, что те являются независимыми государствами. Грузинская сторона считает эти регионы частью своей территории, поэтому она официально объявила, что правило о 10 км в данном случае применять нельзя. Это разногласие влечёт за собой двоякое трактование границ, что важно для планирования наблюдательных полётов согласно Договору, где указано, что «маршрут полета самолета наблюдения проходит не ближе десяти километров от границы прилегающего государства, которое не является участником настоящего договора».

После того, как разногласия уладить не удалось, 6 апреля 2012 года Грузия уведомила РФ и других участников ДОН о запрете наблюдательных полётов над её территорией, к которым имеет отношение Россия.

Договор охватывает территорию, над которой осуществляет суверенитет государство-участник, включая сушу, острова, внутренние и территориальные воды. В нём уточняется, что для наблюдения открыта вся территория государства-участника. Наблюдательные полёты могут ограничиваться только по соображениям безопасности полетов, а не по соображениям национальной безопасности.

Все самолеты и датчики «Открытого неба» должны пройти специальную сертификацию и предполетную проверку на предмет соответствия договорным стандартам.

Наблюдательные полеты проводятся на невооружённых самолетах с фиксированным крылом. Как правило, это переоборудованные транспортные или пассажирские самолеты. Все они обязаны пройти сертификацию, в ходе которой представители других стран-участников могут убедиться в том, что на борту не установлено запрещённых к применению

средств наблюдения, а возможности аппаратуры наблюдения не превышают договорных параметров. По итогам сертификации определяются скорости полёта каждого из самолётов наблюдения, а также минимальные высоты полёта использования различных конфигураций оборудования.

Для первоначальных испытаний и проверок аппаратуры наблюдения в последующем разработанная система т.н. мир – деревянных или пластмассовых элементов разного цвета, выкладываемых на земной поверхности. Используя эффект контрастности цвета (например, последовательно вкладываются элементы чёрного и белого цвета), имеется возможность с воздуха определить реальное, а не заявленное значение разрешения на местности аппаратуры наблюдения. В данном случае «разрешение» – минимальные размеры предметов, при котором они распознаются с воздуха порознь, а не как единое целое.

В соответствии с положениями Договора в ходе наблюдательного полета в качестве разрешенной может применяться аппаратура наблюдения следующих категорий: оптические кадровые и панорамные аэрофотоаппараты (АФА) с разрешающей способностью на местности не лучше 30 см с полосой захвата не более 50 км в обе стороны от оси маршрута; видеокамеры с той же разрешающей способностью; инфракрасные устройства линейного сканирования с разрешающей способностью не лучше 50 см; радиолокационная станция бокового обзора (РЛС БО) с синтезированной апертурой с разрешающей способностью на местности не лучше 3 м с полосой захвата 25 км только в одну из сторон.

При этом максимальная разрешающая способность на местности для каждого из типов аппаратуры примерно соответствует разрешению аппаратуры, установленной по состоянию на начало 90-х годов на разведывательных спутниках.

Аэрофотоаппараты (кадровые и панорамные) позволяют достаточно подробно фиксировать природные и искусственные объекты. В настоящее время ведутся консультации по применению для фотографирования цифровых фотоаппаратов. Применение аппаратуры данного типа возможно только при визуальной видимости объектов.

Основная сфера применения видеокамер – полёты на небольших высотах под облаками. Применение ИК-устройств линейного сканирования позволяет получать данные о температуре земной поверхности и объектов на ней. При небольших высотах полёта они имеют всепогодность в применении.

Использование РЛС БО даёт возможность выполнять полёты в

ночное время и при наличии облачности. Её эффективность значительно возрастает при применении совместно с ИК-устройствами.

Несмотря на то, что с 1 января 2006 года планировалось перейти на использование не только оптической аппаратуры наблюдения, по состоянию на середину 2012 года этого так и не произошло. Причин этого несколько: пока странам не удалось полностью согласовать порядок и условия использования других типов аппаратуры (ИК-сканеры, РЛС и т.д.), не удалось закончить и их сертификацию.

Справедливости стоит отметить, что испытания ИК-сканеров линейного типа (AA/AAD-5) для их использования при полётах по ДОН проводились в США ещё в 1995-97 гг., при этом получаемая информация на них перекодируется из цифрового вида на изображения на мокрой плёнке. Несколько демонстрационных полётов с аппаратурой того же типа выполнены на С.160 немецкими специалистами. Планировалась их установка и на самолёты CN-235M и SAAB-340. Российская сторона также вела испытания ИК-сканеров на самолёт Ту-154М-ОН.

Что касается РЛС БО, то в США в 1996 году для полётов по ДОН модифицировали существующий радар аналогового типа AN/APD-12 в цифровую РЛС SAROS с полосой захвата 18.5 км. В последующие годы его модифицировали ещё «глубже».

РФ, в кооперации с ФРГ, для полётов по ДОН разработала РЛС БО ROSSAR (Ронсар – в русскоязычном варианте), которая прошла испытания на самолёте Ту-154М-ОН.

Вся аппаратура во время транзитных полётов (в наблюдаемую страну и в обратном направлении) должна быть оснащена заглушками и другими устройствами с целью предотвращения сбора данных.

Для записи данных, полученных аппаратурой наблюдения в ходе наблюдательных полётов, используются следующие носители информации:

- для оптических панорамных и кадровых фотоаппаратов – черно-белая фотопленка;
- для видеокамер – магнитная лента или цифровая запись на носителе;
- для инфракрасных устройств линейного сканирования – черно-белая фотопленка или магнитная лента;
- для радиолокационной станции бокового обзора с синтезированной апертурой – магнитная лента или оптический диск.

Кроме того, на борту самолёта наблюдения запрещены сбор, обработка, ретрансляция или запись электронных сигналов с электромагнитных волн, а оборудование такого рода на самолёте наблюдения не должно находиться вообще.

Изображения, полученные в ходе наблюдательных полётов, доступны для любого государства-участника Договора по его просьбе. В результате фактический объём полученных каждой из стран данных значительно больше чем тот, который он может получить самостоятельно в ходе своих активных миссий.

В состав делегации наблюдающей стороны, как правило, входят: лётный представитель, лётный экипаж (включая операторов аппаратуры наблюдения), бортовые контролёры, представители (в т.ч. для обработки полученных материалов). От наблюдаемой стороны, как правило, выделяются лётный представитель, бортовые контролёры, лидировщик, инспекторы, специалисты по обработке фотоплёнки.

Параллельно со вступлением в силу юридических положений ДОН проводилась сертификация самолётов наблюдения и их аппаратуры.

Так, с 1992 по 2002 год проведено около 380 тренировочных и сертификационных полётов.

Тренировочные и сертификационные полёты в 1992-2002 гг.

Год	Количество полётов
1992	3
1993	7
1994	16
1995	20
1996	26
1997	42
1998	52
1999	63
2000	55
2001	58
2002	37
Всего:	379

Кроме того, в 1992, 2000 и 2001 годах выполнялись полёты в рамках групповой сертификации самолётов с тех аэродромов, где

она проводилась.

С ноября 1992 года работы по сертификации ЛА начались в США, и по состоянию на 2002 год ими был сертифицирован самолёт наблюдения ОС-135В и 16 конфигураций камер на его борту. До января 2002 года американскими военными выполнено более 70 тренировочных и сертификационных полётов. Американская сторона провела свой первый официальный наблюдательный полёт в рамках Договора над Россией в декабре 2002 года. Всего в этом году они выполнили 67 наблюдательных полётов, а в следующем – уже 74.

В последующем сертифицированы болгарский, румынский, российский и украинский Ан-30, венгерский Ан-26, шведский SAAB-340, турецкий CN-235, британский «Эндовер», так называемая POD группа на С-130Н/Е/Ж и С-130Н-30 (входят представители Бельгии, Канады, Франции, Греции, Италии, Люксембурга, Нидерландов, Норвегии, Португалии и Испании) и российский Ту-154М-ОН (Ту-154М Лк-1). Также велась сертификация немецкого Ту-154М, однако он в 1997 потерпел катастрофу.

В Украине параллельно с решением юридических вопросов шла подготовка и сертификация двух Ан-30, переданных из 86-й ордера (Черновцы) в сформированную в октябре 1992 года на аэродроме Киев (Борисполь) 10-ю оаз «Благодать Стежа», что обозначает, вопреки бытующему мнению, не «голубая тропка», а «небесный дозор».

В 1992 году АНТК Антонова выдано техническое задание на дооборудование военных Ан-30 для наблюдательных полётов по Договору по ОН. Разработкой и согласованием технических условий от ОКБ Антонова занимался Ю.Черняев. В его рамках установили два сдвоенных пассажирских кресла по правому борту и одно – по левому, оборудовав таким образом рабочие места для бортовых контролёров. Оснастили их и кислородным оборудованием, а на борту дополнительно разместили спасательные плоты и жилеты, серийную проявочную машину и копирующий прибор.

Специальные испытания дооборудованного Ан-30 (б/н 81) проводились бригадой ГАНИЦ (Кировское) с участием представителей Центра верификации ГШ ВС Украины с 14 сентября 1993 года по 22 сентября 1995 года. Они затянулись более чем на 2 года из-за субъективных причин: отсутствия аэрофотоплёнки, подходящих метеословей, а также из-за неисправностей и регламентных работ самолётов. При этом полёты выполнялись смешанными экипажами ГАНИЦ и 10-й оаз на базе аэродрома Киев (Борисполь). Ведущим лётчиком-испытателем от ГАНИЦ был А.Ванеев, а штурманами-испытателями – В.Дерновой, В.Яливец и Я.Кошицкий. От ВВС привлекались КК майор А.Никифоров, штурман майор Ю.Андренко (в настоящее время – полковник, начальник отдела реализации Договора «Открытое небо» Управления верификации ГШ ВС Украины) и бортоператор капитан О.Еременко.

По результатам испытаний самолёт рекомендован для полётов на первом этапе реализации Договора по ОН (подразумевает использование только оптических средств контроля).

Первый совместный полёт в рамках Договора украинский экипаж выполнил 25-29 апреля 1994 года над территорией Великобритании, базировавшись на авиабазе Браз-Нортон. В ноябре наблюдательный полёт выполнен над территорией Словакии, а в марте и мае 1995 года – над ФРГ.

Сергей Дроздов.
Специально
для «Крила України».

РИНОК ОЗБРОЄННЯ

США обогнали Россию по продажам оружия в 14 раз

США в 2011 году продали на экспорт вооружений на общую сумму в 66,3 миллиарда долларов и заняли три четверти рынка, оценивающегося в 85,3 миллиарда долларов. Об этом сообщается в исследовании Congressional Research Service, сделанном для Конгресса США. В нем говорится, что экспорт вооружений из России составил лишь 4,8 миллиарда долларов – в 14 раз меньше, чем у США.

Данные Congressional Research Service не совпадают с ранее опубликованными данными. Так, Управление военного сотрудничества (DSCA) министерства обороны США еще в конце 2011 года сообщило, что американцы подписали контрактов на поставку вооружений и военной техники на общую сумму в \$34,8 млрд.

В свою очередь, в России оценивают военный экспорт за год в \$13,2 млрд. при прогнозе в \$11,6 млрд. В 2012 году Россия планирует поставить на мировой рынок вооружений на \$ 13,6 млрд. С чем именно связаны столь масштабные расхождения, пока не известно. Возможно, что в одном случае имелись в виду заключенные контракты, а в другом – исполнение соглашений, подписанных в прошлые годы.

Основным рынком сбыта для американского вооружения являются страны Ближнего Востока – прежде всего, Саудовская Аравия, Оман, Объединенные Арабские Эмираты.

КОНТРАКТИ

Сторонам еще предстоит уточнить комплектацию самолетов, условия и сроки их поставки, определить схему обслуживания и ремонта, однако принципиальная договоренность ме-

жду ними уже достигнута.

У парламентской комиссии в Швейцарии возник ряд вопросов к планам правительства, однако в министерстве обороны ответили, что

Швейцария приобретет 22 шведских истребителя Jas Gripen E/F для ВВС страны. Правительство Швеции также решило обновить авиапарк своих ВВС. Как ожидается, к 2023 году вооруженные силы закупят 40-60 тех же Jas Gripen E/F.

Швейцария купит партию шведских истребителей

шведское предложение – это лучшее, что сейчас есть на рынке. В частности, оборонное ведомство подчеркнуло, что шведские самолеты не уступают французскому Dassault Rafale и европейскому EADS Eurofighter, однако цена Jas Gripen E/F несколько ниже и не будет меняться по ходу выполнения контракта. Всего швейцарцы заплатят шведам за истребители 3,25 миллиарда евро.

Противники сделки, однако, заявляют, что и это слишком много. Они планируют провести в Швейцарии референдум, чтобы выяснить отношение сограждан к покупке 22 истребителей.

На вооружении швейцарских ВВС сейчас стоят самолеты F-5 американского производства, которые морально и физически устарели. Серийный выпуск Jas Gripen E/F планируется начать в 2018 году, до этого самолеты будут проходить испытания.

ВИПРОБУВАННЯ

Китайский авианосец оказался не готов к боевому применению

Единственный китайский авианосец “Ши Лан” (бывший “Варяг”), который планируется принять на вооружение в 2012 году, не будет готов к боевому применению до 2017 года. Об этом сообщает газета Shanghai Daily со ссылкой на представителя академии ВМС Китая полковника Ли Цзе.

Обычно, пояснил собеседник издания, на проведение испытаний и принятие на вооружение авианосцам требуется около трех лет. Еще пять лет необходимо для приведения корабля в полную боевую готовность.

Заявление Ли Цзе последовало в связи с началом 27 августа десятых по счету морских испытаний авианосца. По словам Цзе, в ходе испытаний корабль не мог выполнять задачи полностью самостоятельно. В зоне испытаний для обеспечения безопасности авианосца, в частности, находились китайские фрегаты, эсминцы, крейсера, а также несколько подлодок.

Как передает издание со ссылкой на фотографии в китайских СМИ, на корабле, по всей вероятности, отработывалась посадка самолетов.

Авианосец “Варяг”, построенный по проекту 1143.6, Китай приобрел у Украины в 1998 году по цене металлолома. Изначально покупатель заявлял о планах переоборудовать корабль в плавучее казино. Впоследствии китайские ВМС объявили о планах восстановить корабль и принять его на вооружение. Морские испытания авианосца начались в декабре 2011 года.

IT-ТЕХНОЛОГІ

В России выпускают “армейский планшет”

Сотрудников Минобороны РФ обеспечат отечественными планшетными компьютерами. Устройство будет выпущено до конца 2012 года. Известно, что планшет оснащен 10-дюймовым экраном и поддерживает ГЛОНАСС и GPS. Будут выпущены модели как с возможностью подключения к сотовым сетям, так и без нее. Другие характеристики устройства пока не известны.

Прототип устройства уже существует. Его продемонстрировали в МИФИ вице-премьеру России Дмитрию Рогозину. Сам аппарат и операционная система, которую он будет использовать, носят название “РоМОС” (сокращение от “российская мобильная операционная система”).

Планшет представил директор научно-производственной компании на базе технопарка НИЯУ МИФИ Андрей Стариковский. По его словам, ОС “РоМОС” “обладает всеми функциональными возможно-

стями ОС Android”, но “не содержит негласных функций отправки личных данных пользователей в штаб-квартиру компании Google”.

Владельцам устройства будет закрыт доступ в Google Play – магазин приложений для платформы Android. Создатели планшета планируют открыть альтернативный магазин, из которого можно будет загружать программы.

Планшет будет собираться в России, но большинство комплектующих в нем будет зарубежного производства. За

сборку будет отвечать Центральный научно-исследовательский институт экономики, информатики и систем управления при Минобороны РФ.

Предусмотрено две модификации аппарата – для штатских лиц и для военных. В последнем случае в устройстве будет предусмотрена защита от воды и механических повреждений. Планшет в минимальной комплектации смогут купить и люди, несвязанные с Минобороны. В этом случае цена составит 15 тысяч рублей.

“Хаммеры” HMMWV – на пенсию

Армия США присудила контракты на разработку легких бронемашин JLTV (Joint Light Tactical Vehicle) трем компаниям: Lockheed Martin, AM General и Oshkosh. Общая стоимость контрактов, как сообщается на сайте Пентагона, составила свыше 184,7 миллиона долларов.

Lockheed Martin получила от оборонного ведомства США 64,99 миллиона долларов, AM General – 63,88 миллиона, а Oshkosh – 55,87 миллиона долларов. Согласно условиям контрактов, каждая из компаний должна представить заказчику свой образец легкой бронемашин в срок до 8 ноября 2014 года. Победитель будет выяв-

лен по итогам экспертных оценок.

Бронемшины JLTV призваны заменить устаревшие “хаммеры” HMMWV, выпускаемые AM General. Как сообщалось ранее, Пентагон в начале 2012 года запросил в общей сложности 10,9 миллиарда долларов на разработку трех проектов бронированных автомобилей –

Joint Light Tactical Vehicle, Medium Tactical Vehicle и General Dynamics Stryker.

Возможные технические характеристики JLTV пока не известны. По всей вероятности, машина будет строиться на четырехколесной полноприводной базе и вооружаться пулеметом (по аналогии с HMMWV).

НА ОЗБРОЄННЯ

Венесуэла вооружилась бронемашинами собственного производства

Сухопутные войска Венесуэлы получили на вооружение 42 полноприводных четырехколесных бронемшины Tiuna венесуэльского производства. Об этом сообщает Infodefensa со ссылкой на пресс-службу оборонной компании Cavit (Compania Anonima Venezolana de Industrias Militares).

В общей сложности Минобороны Венесуэлы заказало для сухопутчиков 300 автомобилей Tiuna. Соответствующий контракт был подписан в октябре 2011 года. Когда ожидаются дальнейшие поставки техники, не уточняется.

Выпуск бронемашин Tiuna начался в 2004 году. По информации Infodefensa, для их сборки используются как венесуэльские, так и импортные комплектующие производства США, Мексики и ряда азиатских стран.

Для венесуэльских военных Tiuna выпускается в нескольких

версиях, включая командный, связной и разведывательный автомобили, а также бронетранспортер и медицинскую машину. На вооружении автомобиля могут стоять пулеметы калибра 12,7 и 7,62 миллиметра, а также 106-миллиметровые пушки, зенитные ракетные комплексы и противотанковые ракеты.

Помимо бронемашин Tiuna на вооружении Венесуэлы стоят российские БМП-3 и БТР-80, а также амфибийные бронированные автомобили китайского производства.

ПЛАНИ

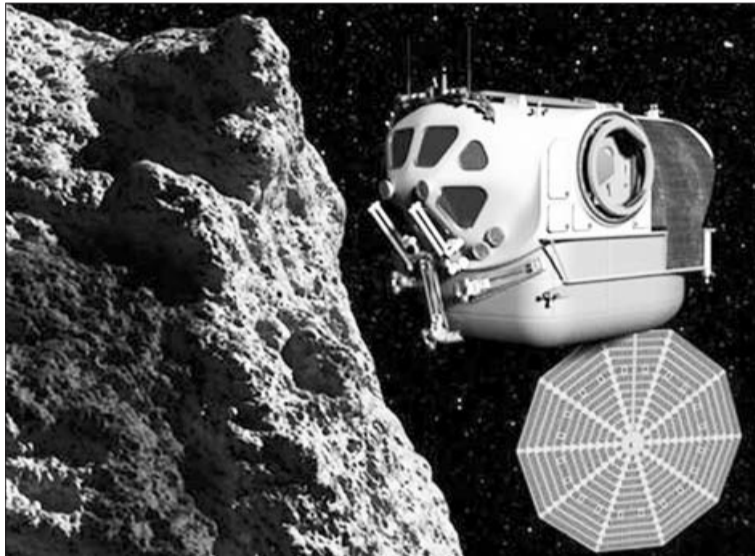
НАСА проводит симуляцию полёта на астероид

Планы НАСА отправить астронавтов на астероид к 2025 г. стали на 10 дней ближе к реальности, хотя цель для этого полёта космическому агентству ещё только предстоит выбрать.

10-дневная симуляционная астероидная миссия, организованная подразделением Research and Technology Studies (RATS), которая закончилась 29 августа, собрала учёных и диспетчеров полётов в Космическом центре Джонсона НАСА в Хьюстоне, чтобы оценить новые методики и исследовательские техники для работы астронавтов как над поверхностью, так и на поверхности одного из множества крохотных, каменных тел Солнечной системы.

В тесте использовались разнообразные симуляционные технологии, включающие виртуальную реальность и построенное специально для этой миссии оборудование, помогающее воссоздать условия микрогравитации, обнаруженные на астероидах.

Тренировки проходили в так называемых Space Exploration Vehicle (SEV), модульных кабин, которые могут как маневрировать в космосе, используя дви-

гатели малой тяги, так и передвигаться по поверхности небесного тела на колёсном шасси.

Эта симуляция вместе с прошлыми миссиями RATS проходившими в пустыне Аризо-

на, и работой в подводной лаборатории НАСА дают возможность полагать, что астероидная миссия будет подготовлена уже в ближайшем будущем, пишет AstroNews.ru.

ПЕРСПЕКТИВЫ

Россия в ближайшем будущем собирается отправить "гравитационный трактор" к астероиду Апофис, чтобы опробовать технологию отклонения орбит космических объектов, угрожающих Земле. Как говорится в представленной на Международном аэрокосмическом салоне в Москве презентации ЦНИИ машиностроения, которую цитирует "Интерфакс", космическая миссия запланирована на 2020 год.

Россия запустит в космос "гравитационный трактор"

Кроме того, Россия в 20-х годах XXI века планирует отправить посадочный аппарат на спутник Юпитера Ганимед, чтобы попытаться найти там признаки жизни, отмечается в презентации.

Документ был составлен институтом в рамках проходящей согласование концепции "Стратегии развития космической деятельности России до 2030 года и на дальнейшую

перспективу". Главной задачей "гравитационного трактора" должно стать уточнение основных характеристик и параметров орбиты Апофиса, дистанционные и, возможно, контактные исследования поверхности астероида, проверка эффективности аппарата для решения задачи отклонения астероида с опасной для Земли орбиты.

ПРОЕКТЫ

В РФ разрабатывают самолеты для суборбитальных туристических полетов

Российские аэрокосмические предприятия НПО "Молния" и Экспериментальный машиностроительный завод (ЭМЗ) им. Мясищева разрабатывают аэрокосмические системы для осуществления суборбитальных туристических полетов и выведение на орбиту коммерческих спутников, говорится в материалах к докладу специалистов предприятий, имеющих в распоряжении РИА "Новости".

Суборбитальные аэрокосмические системы разрабатываются на базе дозвуковых самолетов-носителей – высотного самолета М-55 "Геофизика" и самолета-транспортно-разгонщика ЗМ-Т. Самолет ЗМ-Т ранее применялся для воздушной транспортировки многоразового орбитального корабля "Буран" и элементов ракеты-носителя "Энергия".

По замыслу специалистов, крылатый космический аппарат будет стартовать с самолета-носителя и разгоняться с помощью твердотопливного ракетного ускорителя до скорости 1000-1200 метров в секунду, достигая высоты полета 105-120 километров.

"Космические туристы испытывают состояние невесо-

мости в течение 3-5 минут и могут наблюдать поверхность Земли через иллюминаторы с высоты космического полета. После входа в плотные слои атмосферы космический аппарат выполняет планирующий спуск и посадку на полосу аэродрома", – говорится в материалах.

В зависимости от типа самолета-носителя количество пассажиров может варьироваться от 4 до 14.

Предполагается также разработать вариант воздушного старта для доставки на орбиту малых коммерческих спутников. По мнению специалистов, одно из возможных решений этой задачи – размещение полезного груза (спутника с небольшим разгонным блоком) внутри пассажирского отсека.

Как сообщает немецкая пресса, Европейское космическое агентство решило всерьез заняться освоением Луны. Европейцы планируют отправить к ней непилотируемый космический корабль. Он должен совершить посадку на полюсе этого естественного спутника Земли не позднее 2018 года.

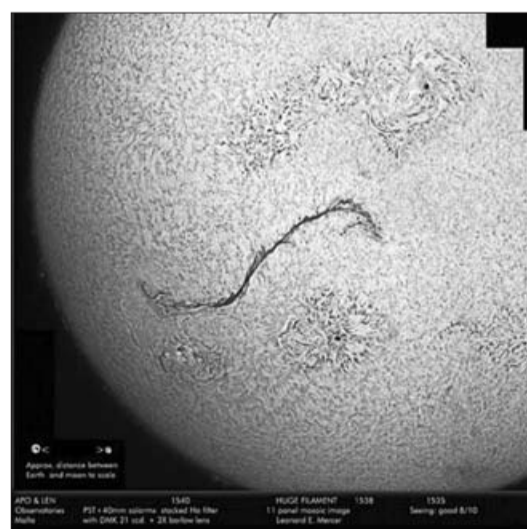
В Европе опасаются, что русские и китайцы захватят спутник Земли

Эти планы стали ответом Европы на российские и китайские проекты, направленные на освоение Луны. На Западе не скрывают озабоченности тем, что Москва и Пекин смогут протянуть свои "загрешенные руки" к богатому на полезные ископаемые ближнему космосу значительно раньше европейцев. Более того, пресса Германии прямо называет Луну "стартовой площадкой для космической сырьевой гонки", пишут "Аргументы и факты".

КОСМІЧНІ ЯВИЩА

На Солнце появилась гигантская трещина

Американские астронавты разглядели на Солнце гигантскую черную полосу длиной около миллиона километров. Эксперты NASA пытаются понять природу необычного образования, которое никогда не приходило наблюдать ученым. По мнению специалистов, речь идет, скорее всего, о скоплении плотного холодного газа, который держится на поверхности светила благодаря магнитным полям. Температура "трещины" намного ниже температуры самого Солнца, поэтому она и выглядит темной...

Ученых NASA пугает своей непредсказуемостью. Оно разрастается гигантскими темпами. За три дня змеевидная темная полоса увеличилась примерно в три раза – на 800 тысяч километров в длину. Впервые, передает РБК, она была замечена вблизи солнечных пятен под номерами 1535, 1538 и 1540.

Согласно давним прогнозам экспертов, в сентябре на ближайшей к Зем-

США намерены вернуться на Луну

НАСА разрабатывает программу возвращения на Луну и намерена построить там лунную базу, заявил директор программы пилотируемых космических полетов НАСА в России Майкл Сербер.

"Нам хотелось бы вернуться на Луну и остаться там на очень долгое время", – заявил представитель НАСА, выступая с докладом на Международном аэрокосмическом конгрессе в Москве.

Вместе с тем, по его словам, в настоящее время Международная космическая станция (МКС) остается основным космическим комплексом, который как минимум до 2020 года позволит отработать технологии для последующего полета к Луне, Марсу и его спутникам, передает РИА "Новости".

ле звезде произойдут очень мощные вспышки. По информации НТВ, астрофизик Дэниэл Бейкер утверждал, что последствия будут сопоставимы с ядерной войной или падением гигантского астероида.

Отметим, что последняя мощная вспышка на Солнце произошла в июне этого года. Два выброса плазмы вызвали на Земле магнитную бурю. Индекс геомагнитных возмущений Кр, измеряемый сетью наземных магнитных станций, достиг значения пять – минимального уровня, который считается магнитной бурей. Спутники GOES зафиксировали возрастание потока протонов близ нашей планеты, однако он не увеличился до опасного для космических аппаратов уровня.

Магнитные бури на Земле начинаются, когда в магнитосферу планеты "ударяют" выброшенные Солнцем густки плазмы. Заряженные частицы вызывают геомагнитные возмущения. Если они достигают большой силы, это может приводить к сбоям в электронном оборудовании, перебоям с радиосвязью и на электрических сетях.

8 сентября 2012 года этой отважной лётчице исполнилось бы 90 лет, но она не дожидая до этого юбилея... Наталья Фёдоровна Меклин (по мужу – Кравцова) родилась 8 сентября 1922 года в городе Лубны, Полтавской области, а скончалась 5 июня 2005 года. Похоронена в Москве на Троекуровском кладбище.

Будущая лётчица Наталья Меклин родилась в Лубнах, а детство и школьные годы провела в Харькове и Киеве. С юных лет девочка мечтала о такой не женской профессии, как профессия лётчицы. В старших классах посещала занятия в планерной школе при киевском Дворце пионеров. После окончания с отличием средней школы №79 г. Киева стала студенткой Московского авиационного института, 1-ый курс которого окончила на момент начала войны.

Уже в начале октября 1941 года по личному желанию девятнадцатилетняя девушка была зачислена в женскую авиационную часть, формируемую по инициативе Героя Советского Союза М.Расковой. Эта часть включала в себя три женских авиационных полка: истребительный, полк пикирующих бомбардировщиков и полк ночных лёгких бомбардировщиков По-2.

16 октября 1941 года, когда немцы уже вплотную приблизились к Москве, личный состав сформированного авиаполка товарным поездом отправили в город Энгельс, в лётную школу. Учёба продолжалась 7 месяцев, после чего авиа-

Их называли ночными ведьмами...

авиаполк подполковника Бершанской.

Боевые экипажи полка сделали в общей сложности 24 тысячи боевых вылетов, сбросили на врага 3 тысячи тонн бомбового груза.

На счету командира звена Натальи Кравцовой – 980 боевых вылетов.

Указом от 23 февраля 1945 года ей

та служит образцом для всего личного состава...

За образцовое выполнение боевых заданий командования на фронте борьбы с немецкими захватчиками, лично произведенные 840 боевых самолётов-вылетов на самолёте По-2 с высокой эффективностью, проявленные при этом мужество, отвагу и героизм гвардии лейтенант Меклин достойно присвоения звания "Герой Советского Союза".

Командир 46-го Гвардейского НБАКТП гвардии майор Бершанская. 17 декабря 1944 года."

Кроме высшей награды Родины Наталья Меклин (Кравцова) в годы войны и после Победы была награждена орденом Ленина, тремя орденами Боевого Красного Знамени, двумя орденами Отечественной войны, орденом Красной Звезды, орденом "Знак Почёта" и многими медалями.

После войны Н. Кравцова окончила Военный институт иностранных языков, работала в информационном отделе Управления Генштаба Советской армии переводчиком-референтом, затем в Издательстве военно-технической литературы на иностранных языках переводчиком, редактором. В отставку вышла в звании майора.

С 1972 года – член Союза писателей СССР. Жила в Москве.

Наталья Фёдоровна – автор большого количества очерков и рассказов. Её сборник повестей "Вернись из полёта!" был удостоен медали имени Александра Фадеева. В 70-80-ых годах в печати вышли её повести "От заката до рассвета", "Из-за парты – на войну", "Вернись из полёта!", "За облаками – солнце", "Госпитальная палата", "На горящем самолёте".

"Наш учебный самолёт создавался не для военных действий, – писала она. – Деревянный биплан с двумя открытыми кабинами, расположенными одна за другой, и двойным управлением – для лётчика и штурмана. (До войны на этих машинах лётчики проходили обучение). Без радиосвязи и бронеспинков, способных защитить экипаж от пуль, с маломощным мотором, который мог развивать максимальную скорость 120 км/час. На самолёте не было бомбового отсека, бомбы привешивались в бомбодержатели прямо под плоскости самолёта. Не было прицелов, мы создали их сами и назвали ППР (проще пареной репы). Количество бомбового груза менялось от 100 до 300 кг. В среднем мы брали 150–200 кг. Но за ночь самолёт успевал сделать несколько вылетов, и суммарная бомбовая нагрузка была сравнима с нагрузкой большого бомбардировщика. (И.Ракобольская, Н.Кравцова – "Нас называли ночными ведьмами").

Герой Советского Союза майор Наталья Меклин (Кравцова) – почётная гражданка города Гданьск (Польша). Именем Натальи Фёдоровны названы школы в городах Северодвинск, Смоленск, Полтава, Ставрополь.

Герой Советского Союза майор Наталья Меклин (Кравцова) – почётная гражданка города Гданьск (Польша).

Именем Натальи Фёдоровны названы школы в городах Северодвинск, Смоленск, Полтава, Ставрополь.

Подготував Олексій Тригуб.

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

10 – 16 вересня

10 вересня 1926 р. народився парашутист-випробувач, який здійснив 36 повітряних катапультивань, В.І.Головін.

10 вересня 1933 р. народився льотчик-космонавт, Герой Радянського Союзу Є.В.Хрунов.

10 вересня 1939 р. – на озброєння частин ВНОС прийнята апаратура виявлення літаків "Ревень" (РУС-1).

10 вересня 1951 р. народився заступник ГК ВППО ЗС України з тилу (2001-2004) А.В.Луценко.

10 вересня 1960 р. відбувся перший запуск рідинної балістичної ракети з підводного човна, який рухався під водою.

10 вересня 1964 р. вперше в історії авіації відбувся політ серійного гелікоптера Мі-10. Пілотував його льотчик Р.І. Капрелян.

10 вересня 1986 р. здійснив перший політ багатофункціональний винищувач Су-30, Г.Буланов, М.Іванов.

10 вересня 1999 р. вперше в історії ВПС ЗС України ланка з 5 літаків МіГ-29 здійснила посадку і зліт із ділянки автомобільного шляху. Першим це зробив командувач ВПС України генерал-полковник В.І.Стрельников.

11 вересня 1900 р. народився авіаконструктор, двічі Герой Соціалістичної Праці С.О.Лавочкін.

11 вересня 1935 р. народився військовий льотчик, льотчик-космонавт, Герой Радянського Союзу Г.С.Титов.

11 вересня 2000 р. створено Центр медичного забезпечення льотного складу і космонавтів (м. Харків, ХІЛ).

11 вересня 2001 р. в США здійснено терористичні акти з використанням пасажирських літаків.

11 вересня 2001 р. встановлено 124 світових рекорди на літаку Ан-225 "Мрія", екіпаж О.В.Галуценка.

12 вересня 1906 р. народився ракетобудівник, Генеральний директор ВО "Південмаш" (1961-1986), двічі Герой Соціалістичної Праці О.М.Макаров.

12 вересня 1941 р. здійснено єдиний у світі повітряний таран жінки-льотчиці, К.І.Зеленко на бомбардувальнику Су-2.

12 вересня 1944 р. народився заступник командувача Військ ППО з БП (1999-2002) В.В.Дьяков.

12 вересня 1946 р. здійснив перший політ винищувач "150" – перший реактивний літак ДКБ С.О.Лавочкіна, О.О.Попов.

12 вересня 1996 р. у Дніпропетровську відкрився Національний центр аерокосмічної освіти молоді України.

13 вересня 1906 р. здійснив перший політ на авіації власної конструкції бразилець С.Дюмон – 220 м за 21 сек. Перша в Європі авіетка.

13 вересня 1911 р. народився перший начальник ППО РСЧА (1930-1932) Й.Ф.Блажевич.

часть была направлена на фронт.

Ети три авиаполка провоявали всю войну, но единственным чисто женским был и остался только полк лёгких ночных бомбардировщиков. Командовала ним Евдокия Бершанская – опытный лётчик из гражданской авиации с десятилетним лётным стажем.

За три года женский полк лёгких ночных бомбардировщиков прошёл боевой путь от Терека до Берлина. Полк воевал в предгорьях Кавказа, на Кубани, на Таманском полуострове, в Крыму, в Белоруссии, Польше и Германии.

На вооружении были лёгкие тихоходные самолёты По-2 (У-2). Полк решал задачи по уничтожению и подавлению вражеских аэродромов, переправ, огневых точек, скоплений войск, укрепляющих, штабов, железнодорожных станций и коммуникаций, железнодорожных эшелонов, отдельных машин и автоколонн, самолётов на аэродромах и т.п.

За смелость девушек-лётчиц этого авиаполка немцы прозвали "ночными ведьмами".

За войну полк потерял 31 лётчицу, пять из которых посмертно были представлены к присвоению звания Герой Советского Союза. 23 лётчицы получили звание Героя Советского Союза, две – Героя России.

46-й полк ночных бомбардировщиков 4-й Воздушной армии получил звание гвардейского и почётное наименование Таманского, был награждён орденами Красного Знамени и Суворова III степени, получил 22 благодарности Верховного Главнокомандования.

Восемь раз Москва салютовала частям, среди которых назывался и 46-й

было присвоено звание Героя Советского Союза (медали № 4855). Вот – выдержки из наградного листа (ЦАМО, фонд 33, опись 793756, дело 31):

"Гвардии лейтенант Меклин за период боевых действий по борьбе с немецкими захватчиками произвела 840 боевых самолётов-вылетов на самолёте По-2 с боевым налётом 1120 часов. Имеет общий налёт 1450 часов. Ночной налёт 1200 часов. Сбросила по уничтожению мотомехчастей и живой силы противника 132 тонны бомбового груза. В результате точных бомбовых ударов в стане врага было вызвано 178 сильных взрывов, 162 очага пожара. Уничтожено и повреждено 3 переправы противника, 2 артбатареи, 1 прожектор, 3 пулемётных точки, свыше батальона пехоты. Разбросано войскам противника 800 тысяч листовок. Результат действия показан далеко по неполным данным, только то, что подлежало учёту..."

Тов. Меклин является самым активным участником обороны Северного Кавказа, разгрома немцев на Кубани, Тамани, Крымском полуострове и в Белоруссии. Не щадя своих сил и самой жизни, тов. Меклин принимает самое активное участие по разгрому немецких захватчиков в Польше. Является смелым бесстрашным лётчиком. Её не страшит ни огонь зенитной артиллерии, ни прожектора противника в достижении поставленной цели. Все свои силы, всё своё боевое мастерство отдаёт отличному выполнению боевых заданий командования. В напряжённые дни боевой работы тов. Меклин производит по 9-10 боевых самолётов-вылетов. Эффективность бомбометания высокая. Вся её боевая рабо-

ДЕНЬ КАЛЕНДАРЯ

10 – 16 вересня

13 вересня 1911 р. в Росії відбулося відкриття Першого конкурсу військових літаків.

14 вересня 1902 р. народився конструктор вертольотів М.І. Камов.

14 вересня 1902 р. народився авіаконструктор М.К. Скржинський.

14 вересня 1939 р. в США у повітря піднявся перший літаючий вертоліт конструкції І.І. Сікорського VS-300. Керував ним сам конструктор.

14 вересня 1954 р. перший і останній раз в історії радянських Збройних сил і ВПС у ході військових навчань було застосовано ядерну зброю. З літака Ту-4 скинули ядерну бомбу.

14 вересня 2002 р. на аеродромі Гостомель на авіасалоні "Авіасвіт-XXI" десять богатирів Федерації атлетики України зрушили з місця і протягли кілька метрів найбільший у світі літак Ан-225 "Мрія".

14 вересня 2007 р. здійснено запуск КА "Фотон-М3" з біологічними об'єктами.

15 вересня 1901 р. в Парижі відкрився перший Міжнародний повітроплавальний конгрес (Росію представляв М.Є. Жуковський).

15 вересня 1906 р. народився організатор ракетної галузі Л.Р. Гонор.

15 вересня 1955 р. народився начальник управління особового складу – заступник начальника штабу Командування ВМС ЗС України І.В. Тимчук.

15 вересня 1969 р. здійснив перший політ бойовий вертоліт Мі-24 з ТГД ТВЗ-117, Г.В. Алфьоров.

15 вересня 1970 р. народився помічник командувача Повітряних Сил Збройних Сил України В.І. Поперка.

15 вересня 1999 р. створено асоціацію сприяння авіації України "АСАВІА".

16 вересня 1913 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР М.О. Самусев.

16 вересня 1916 р. народився вчений у галузі аеродинаміки і механіки польоту Г.С. Бюшгенс.

16 вересня 1936 р. народився заслужений льотчик-випробувач СРСР О.І. Фірсов.

16 вересня 1960 р. встановлено абсолютний світовий рекорд швидкості польоту за замкненим маршрутом – 2148,66 км/год, К.К. Коккінакі на Є-66 (МіГ-21).

16 вересня 1972 р. народився начальник прес-центру – прес-секретар Командування ПС ЗС України Р.В. Юрчило.

16 вересня 1975 р. здійснив перший політ винищувач-перехоплювач Е-155МП (прототип МіГ-31), О.В. Федотов.

16 вересня 2005 р. на льотному полі ХДВАП відбулася передача першого літака Ан-74 модифікації Т-200А лідерному замовнику – Арабській Республіці Єгипет.

Продовження.
Початок у №№ 27-35.

Очередная записка с изложением просьб афганского руководства была передана президентом РА Наджибуллой министру иностранных дел СССР Шеварднадзе во время его визита в Кабул в январе 1989 года. Одновременно президент РА просил поставить или оставить в стране новые типы боевой техники, вооружения, например ракетные пусковые установки Р-300, реактивные установки залпового огня "Ураган", тяжелые огнеметы "Буратино" и др. Так как Шеварднадзе проводил линию на личную поддержку Наджибуллы, многие его просьбы встретили понимание и поддержку министра иностранных дел СССР.

23 января 1989 года в ЦК КПСС была направлена записка за подписью Э.Шеварднадзе, В.Чебрикова, А.Яковлева, Д.Язова, В.Мураховского и В.Крючкова, в которой излагалась суть проблемы: "...Серьезное значение Афганская сторона придает тому, чтобы иметь в своем распоряжении такие мощные виды оружия, как ракеты Р-300, установки залпового огня "Ураган". Сам факт обладания подобными видами вооружения сильно подкрепляет наших друзей психологически, придает уверенности в своих силах. С учетом этого в гвардии особого назначения и в армии РА уже созданы дивизионы установок "Ураган". Ракетные установки Р-300, которые сейчас находятся в советском воинском контингенте, также можно было бы передать афганской стороне после доработки их в экспортный вариант и после подготовки афганского персонала для обслуживания, эксплуатации этих установок, которую следует провести в срочном порядке на нашей территории...". По распоряжению Наджибуллы срочно были подобраны и отправлены на учебу в Термез в 720-й учебный центр несколько десятков афганцев – наиболее грамотных партийных активистов. Им предстояло освоить ракетный комплекс, чтобы применять его после вывода из Афганистана советских войск.

Заметим, что и в последующем просьбы о поставках вооружения, боеприпасов и другого специмущества поступали от афганского правительства с завидным постоянством. На завершающем этапе вывода советских войск из Афганистана руководители республики не хотели привлечь свои вооруженные силы для борьбы с непримиримой оппозицией. Они пытались задействовать для этих целей в основном части 40-й армии, надеясь вовлечь "шувари" в широкомасштабные, продолжительные боевые действия, задержав их в стране. Неоднократно со стороны афганского руководства следовали обращения к советскому правительству: "Прекратите вывод войск в связи с тем, что Пакистан и США не выполняют Женевские соглашения". Командование ОКСВ однозначно высказалось против этого предложения.

Генерал армии В.Вареников и командующий 40-й армией генерал-лейтенант Б.Громов настаивали на точном соблюдении установленного срока вывода советских войск.

Но афганцы стояли на своем. Просьбы со стороны афганского руководства о прекращении вывода войск высказывались все настойчивее, и не только на высшем уровне, но и в частных беседах, при личных контактах с представителями СССР, находящимися в Афганистане, а также следовали обращения к членам советских делегаций во время их пребывания в РА. Представители руководства республики утверждали, что без 40-й армии режим удержаться не сможет. (Время показало, что они были правы). Они высказывали намерения выйти с просьбой к СССР приостановить вывод ОКСВ. В связи с этим генерал Вареников направил шифротелеграмму министру обороны СССР: "...задержка с выводом советских войск даже на год не изменит к лучшему военно-политическую обстановку в Афганистане, а Советскому Союзу такой шаг нанесет огромный ущерб...". На основе анализа складывающейся обстановки такого же мнения придерживались и командование 40-й армии, выступая за полный вывод ОКСВ.

Но чем ближе подходил срок начала второго этапа вывода войск, тем большую обеспокоенность проявляло афганское руководство, планируя неординарные шаги, чтобы задержать советские

Афганистан.

Антология вывода войск

войска в Афганистане.

Под воздействием панических настроений в Москву шли тревожные телеграммы, в которых содержались настоятельные просьбы: оставить часть советских войск или, если на это СССР не пойдет, хотя бы позже выводить их из страны. Позиция афганцев нашла понимание у некоторых членов Политбюро ЦК КПСС, в частности министра иностранных дел СССР Э.Шеварднадзе – одного из основных "авторов" Женевских соглашений.

Второй этап вывода ОКСВ должен был начаться в ноябре, но по просьбе Наджибуллы график вывода изменили: в соответствии с директивой министра обороны СССР выдвинение колонн вспомогательных частей и учреждений из Кабула предполагалось начать 2 января, а боевых частей и подразделений – 15 января 1989 года. Фактически на завершение вывода ОКСВ отводился крайне малый срок – всего один месяц. Такие сроки вынуждали войска двигаться сплошным потоком по двум направлениям: Кабул – Термез, Шинданд – Кушка. Для Кабула график вывода войск, в связи с режимом работы тоннеля на перевале Саланг был, что называется, на пределе.

Ситуация с выводом войск усугубилась, когда в январе 1989 года во время пребывания в Кабуле Э.Шеварднадзе и В.Крючкова руководители РА стали настаивать на оставлении хотя бы добровольцев из состава ОКСВ, всего около 12 тыс. человек – для охраны и обеспечения безопасности кабульского международного аэропорта и стратегической магистрали Кабул – Хайратон. В ходе бесед Шеварднадзе с афганскими руководителями затронулся весь комплекс стоящих перед РА проблем, в том числе оценивалось состояние вооруженных сил республики...

15 января 1989 года Э.Шеварднадзе на совещании в советском посольстве сказал о необходимости оставления советских войск в Афганистане после 15 февраля. На основании данных указаний сотрудники Министерства иностранных дел СССР Ю.Алексеев и Е.Михайлов, находившийся в Кабуле в составе делегации, стали готовить соответствующие предложения в комиссию Политбюро ЦК КПСС по Афганистану.

Советское военное командование в Афганистане негативно отреагировало на инициативу Шеварднадзе, заняв твердую позицию: ни при каких обстоятельствах этого делать нельзя (ни под видом добровольцев, ни под эгидой ООН). Но все было тщетно. Мидовцы, подготовив предварительный вариант предложений по этому вопросу, улетели в Москву. Там эта идея прорабатывалась со всеми заинтересованными министерствами и ведомствами, а затем вопрос об оставлении части советских войск в Афганистане был рассмотрен на заседании Политбюро ЦК КПСС 24 января 1989 года.

Политбюро ЦК КПСС на своем заседании приняло решение "О мероприятиях в связи с предстоящим выводом советских войск из Афганистана", в котором согласилось с соображениями, изложенными в записке т.т. Шеварднадзе Э.А., Чебрикова В.М., Яковлева А.Н., Язова Д.Т., Мураховского В.С., Крючкова В.А. от 23 января 1989 года.

Заметим, что в январе 1989 года наступила своеобразная пауза, которая длилась более десяти дней (до 27 января). В этот период вместо того, чтобы планомерно выводить войска из Афганистана, советское военное командование, получив из Москвы команду, стало заниматься перевозкой по образованному "воздушным мостом" самолетами Военно-транспортной авиации (ВТА) 3 тыс. тонн муки в Кабул (ежедневно сюда прилетало в среднем 15 самолетов Ил-76 с 25 тоннами муки каждый), а также 2,5 тыс. тонн боеприпасов и 20 единиц бронетехники в Кандагар (туда летали по ночам самолеты Ан-12, которые совершали посадки в кандагарском аэропорту под обстрелом мятежников. Имелись повреждения авиационной техники). Одновременно была получена задача готовить операцию на Южном Саланге, то есть к развязыванию боевых действий с отрядами Ахмад Шах Масуда, чего и добились Наджибулла.

В Москве на заседании комиссии Политбюро ЦК КПСС по Афганистану принято решение – с целью разгрома вооруженных формирований Масуда в Панджшере провести войсковую операцию силами 40-й армии и вооруженных сил Афганистана. Несмотря на все возражения командования 40-й армии, операция в этом районе все-таки была проведена.

Последний акт афганской драмы: операция "Тайфун"

В двадцатых числах января 1989 года на Южном Саланге стал разыгрываться трагический спектакль, плата за участие в котором – человеческие жизни. Командование ОКСВ получило указание министра обороны СССР генерала армии Д.Язова срочно готовиться к проведению боевых действий против отрядов Ахмад Шаха Масуда. При этом никакие возражения, доводы и аргументы командования 40-й армии о нецелесообразности подобных действий в расчет не принимались.

Масуду было направлено предостережение: если отряды ИОАП будут препятствовать выставлению застав правительственными войсками, то вынужденно будет применена сила. Вся ответственность возлагалась на Ахмад Шаха... Операция по разгрому отрядов Ахмад Шаха Масуда получила кодовое название "Тайфун".

Далі буде.

Ігор Чичкань.
Людмила Кошелєва.
Матеріал до друку підготував
Володимир Алексєєв.

Питання благополуччя дітей – найбільш пріоритетне

Кожна дитина має право на здоров'я, захист, оптимальні умови виховання, навчання, на всебічний розвиток власних здібностей, право на створення власного, особистого світу. Протягом останнього десятиліття на сесіях Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй неодноразово підкреслювалось, що питання благополуччя дітей є найбільш пріоритетними порівняно з іншими проблемами у світі.

Охорона дитинства є ключем до сталого розвитку країн, до миру і безпеки у світі.

Здоров'я дитячого населення є своєрідним інтегральним параметром, показником впливу як генетичних та соціальних чинників, так і умов навколишнього середовища життєдіяльності, "шкільних" факторів ризику, які впливають на стан здоров'я дітей протягом усього періоду навчання.

Міністерством охорони здоров'я для реалізації необхідних заходів з реформування медичного забезпечення в загальноосвітніх навчальних закладах разом із Міністерством освіти і

науки України у 2010 році було затверджено наказ, спрямований на удосконалення медичного обслуговування учнів загальноосвітніх навчальних класів.

Так, уже другий рік поспіль профогляди школярів проводяться за новим порядком. Батьки раз на рік у зручний для них час протягом року проходять з дитиною медичний огляд та надають довідку до навчального закладу. Ефективне формування здоров'я дитини не можливе без активного залучення батьків.

Ключовим фахівцем у проведеному профогляді є дільничний педіатр або лікар загальної

практики – сімейної медицини, за затвердженою схемою розширеного огляду у суміжних фахівців здійснюють огляд дітей 6, 10-11, 15-17 років.

Довідка про проведений профілактичний огляд дійсна протягом календарного року до дати проведення наступного профілактичного огляду.

Слід зауважити, що вперше за останні п'ять років відбулося зниження показника порушень зору, постави та сколіозу в дітей.

З цього року, як повідомляє прес-служба МОЗ України, запроваджується додатковий компонент до профілактичного

огляду. З метою раннього виявлення факторів ризику з алко-гольних та наркотичних проблем у дітей, передбачено під час обов'язкових профілактичних медичних оглядів проводити щорічне опитування учнів загальноосвітніх навчальних закладів, їхніх батьків (законних представників) щодо виявлення факторів ризику алко-гольних та наркотичних проблем та щорічне інформування батьків з питань запобігання вживання спиртних напоїв та наркотичних засобів дітьми та підлітками. Також затверджено примірні переліки питань під час проведення вказаного опитування.

Коли турбота батьків стає запорукою здоров'я дітей

Поставою називають вільне положення тіла, тобто таке його положення, якого людина набуває автоматично, не задумуючись. Людині притаманна унікальна постава, яка формується із раннього дитинства. Правильна постава – це не лише краса та впевненість у собі, це в першу чергу одна з основних умов правильного кровопостачання внутрішніх органів, розвитку м'язового скелета і здоров'я в цілому.

Що ж таке правильна постава? Лікарі визначають її як положення тіла, при якому однаковий рівень мають надпліччя, соски, кути лопаток, однакова відстань від вух до плечових суглобів, трикутні талії симетричні, фізіологічні вигини хребта рівномірно виражені, а також видно дзеркальний рельєф грудної клітки.

Правильно сформований хребет має кілька фізіологічних вигинів – в шийному, поперековому, крижовому та грудному відділах. Саме ці вигини разом із особливими еластичними особливостями міжхребетних дисків надають хребту амортизуючі властивості. Вигини добре видно при огляді збоку. Якщо ж оглядати хребет зі спини, то він має бути прямим.

Дитина народжується без фізіологічних вигинів та набуває їх у ході розвитку. Хребет немовляти достатньо м'який, адже складається з хрящової тканини. Одразу після народження та перші декілька місяців він практично прямий. Першим формується вигин шийної ділянки. Дещо пізніше формується вигин в попереку.

До другого року всі 4 вигини у здорової дитини повністю формуються, але залишаються достатньо гнучкими. В положенні лежачи можна бачити, що хребет дитини практично рівний, тому навантаження на нього в такому віці протипоказані. Дитина не повинна довго сидіти чи стояти в одному положенні. Тому не рекомендовано садити дітей до того моменту, як вони зможуть зробити це самі, з допомогою сформованого м'язового корсета. А ось думка про загин матки у дівчат через всаджування в ранньому віці – це міф. Це відхилення викликано зовсім іншими причинами. Навіть стояти дитина має тоді, коли навчиться робити це самостійно.

Дітям другого року життя батьки повинні допомогти навчитися правильно ходити, стояти та сидіти. Робити це краще всього з допомогою фізичних вправ.

Неправильна постава може призвести до розвитку хронічних захворювань, погіршенню загального самопочуття, викривлення хребта та ряду інших проблем. Дитина має не тільки правильно стояти та сидіти, але і спати, адже сон забирає в неї до 12 годин на добу.

При цьому йдеться зовсім не про ортопедичний матрац. Треба розуміти, що ортопедичні матраци не випускають масово і потрібні вони далеко не всім, їх роблять винятково під індивідуальні потреби людини, що страждає від тих чи інших захворювань. Для сну маленькій дитині потрібен напівжорсткий матрац. Якщо дитина страждає від зайвої ваги, то краще зупинити вибір на жорсткому матраці.

Правильно сидіти може лише та дитина, яка має розвинуті м'язи та відмінну координацію рухів.

Забезпечити це – завдання для хороших батьків. Фізичні вправи на зміцнення м'язів різних груп та, звичайно ж, заняття, покращають координацію рухів. Останні дуже важливі для формування правильної статури.

Вибираючи дитині стілець для занять, переконайтеся в тому, що спинка у нього тверда, стопи малюка під час сидіння на ньому мають стояти на підлозі. Дитина повинна си-

діти прямо, поперек дещо вигнутий, плечі опущені. Краще брати стільці з висотою, що регулюється, адже діти швидко ростуть. Приділяючи трохи часу питанню правильного формування постави з раннього дитинства, батьки можуть позбавити своїх дітей від суттєвих проблем з хребтом у майбутньому.

До таких проблем належить така хвороба, як сколіоз. Причини виникнення сколіозу недостатньо вивчені. Сигналом про його наявність є не симетричне розташування у дитини правого і лівого плеча, розташування лопаток на різній висоті та різних рівнях від хребта.

Причинами захворювання може бути і спадковий фактор, і побутовий, і екологічний, і соціальний. В основі сколіозу лежить відставання зростання тканин однієї з половин тіла, що призводить до патологічного викривлення хребта. Разом з ростом дитини викривлення прогресує.

Сколіоз з нез'ясованою причиною виникнення називають ідіопатичним. Найчастіше сколіоз вперше помічають у підлітковому періоді, в період швидкого росту. Зростання тіла часто є причиною посилення існуючого викривлення.

Крім швидкого росту, існують фактори ризику, які ймовірно викликають посилення викривлення. Так, викривлення у дівчаток частіше є більш значимими, ніж у хлопчиків. Окрім того, чим молодша дитина при появі сколіозу, більший розмір викривлення, тим вища вірогідність подальшого його посилення. Викривлення в середньо-нижній частині хребта менше прогресує, ніж викривлення у верхній частині. Також діти, народжені зі сколіозом (вроджений сколіоз), мають більший ризик посилення викривлення. Вроджений сколіоз вважається вродженим дефектом, що впливає на розмір і форму кісток хребта.

Розвиток сколіозу зазвичай проявляється поступово і майже завжди проходить безболісно. Викривлення може розвиватися таким чином, що ні батьки, ні дитина не помічають його. Важливо якомога раніше виявити захворювання, щоб почати лікування, яке може запобігти посиленню деформації хребта.

На жаль, сколіоз зазвичай проявляється в період, коли діти починають соромитися свого тіла (10-15 років), тому іноді батьки та

інші особи можуть не побачити цю проблему. Подбайте, щоб ваша дитина пройшла медогляд, якщо ви помітили будь-які ознаки сколіозу.

Сколіоз може призвести до серйозних проблем, пов'язаних зі здоров'ям. Важкі форми призводять до деформації грудної клітки зі зменшенням життєвої ємкості легень. Люди, що мають сколіотичні деформації хребта, схильні до хронічних захворювань легень у зв'язку з обмеженням обсягу дихальних рухів діафрагми, що веде до затримки в бронхолегеневій системі хвороботворних мікробів. Від постійного стиснення і зміщення органів страждає також і серцево-судинна система, спостерігається уповільнення кровотоку, згущення крові, розвиток тромбоутворення. Найбільш грізне ускладнення сколіозу – руйнування хребтного стовпа, міжхребцевих дисків з утворенням гриж.

Щоб уникнути сколіозу, треба стежити за способом життя дитини. Необхідно, аби дитина дотримувалася правильного режиму праці та відпочинку. Малорушливий спосіб життя, на жаль, став справжнім бичем сучасної дитини – вони все більше сидять перед телевізорами, комп'ютерами. Відвідування спортивних секцій, зокрема, басейну, гімнастичних гуртків, танців, дозволяють людині не відчувати незручностей, пов'язаних з хворобою. Її профілактика – це, перш за все, фізична активність, якої дітям і дорослим дуже не вистачає. Одним із способів лікування та профілактики сколіозу є лікувальна фізкультура. Окрім того, зараз з'явилися сучасні флексіонні дошки, ортопедичні м'ячі, профілактор Євмінова, які зміцнюють м'язи спини. Це єдине владнання, за допомогою якого можна вправити грижі диска хребта. І якщо після курсу лікування виконувати вправи, призначені лікарем, вони зупинять сколіоз.

Найдієвішим способом попередження та усунення дефектів постави – фізичні вправи. В лікувальних цілях фахівці рекомендують вправи ритмічної гімнастики. Головна причина такої переваги – в емоційності цих вправ. Діти з великим задоволенням займаються веселими вправами. Саме тому ритмічну гімнастику слід розглядати і як найважливіший засіб обов'язкового комплексу фізкультурно-оздоровчих заходів для школярів з порушеннями постави.

З метою профілактики та усунення сколіозу вправи ритмічної гімнастики найбільшу користь приносять тоді, коли їх проводять по групах, що комплектуються відповідно виявленим типом постави, а також з урахуванням статі, віку і рівня фізичного розвитку учнів. У таких групах завжди є можливість запропонувати кожному займатися виконанням комплексу тих вправ, які йому найбільш необхідні в даний момент.

При стійких порушеннях постави заняття проводяться в спеціальних групах коригуючої гімнастики під наглядом лікаря.

В домашніх умовах можна виконувати такі вправи.

1. Лежте на спині. Голова, тіло, руки і ноги знаходяться по прямій лінії. Трохи відірвіть від підлоги голову і плечі, трохи протримайтеся в цьому положенні, повернутися в початкове положення.

2. Лежачи на спині, по черзі зігнути і розігнути ноги в колінах і суглобах стегон.

3. Лежачи на спині, зігнути ноги, повільно розігнути, повільно опустити у вихідне положення.

4. Лежачи на правому боці, права рука під головою, ліва над головою. Тримавши тулуб в такому положенні, відірвати від підлоги і повернути у вихідне положення ліву ногу.

5. Положення на спині, руки відвести за голову. По черзі відірвати від підлоги прямі ноги, потім повернутися у вихідне положення.

6. Вправа велосипед в положенні на спині.

7. В положенні лежачи на боці, відірвати від підлоги витягнуті ноги, тримати так 4 секунди, опустити їх назад.

8. Сісти, зігнувши ноги в колінах. Взяти з підлоги за допомогою пальців ніг предмети, перекладаючи їх з місця на місце.

9. Стоячи на прямих ногах, робити перекати з носка на п'яти.

10. Вправи присідання на повній стопі, розвівши руки в різні боки.

11. Вправа ходьби на носочках або на зовнішній стороні стоп.

12. В положенні на спині, прямі ноги підняти вгору, робити вправу ножиці.

13. Схрестити руки за спиною в замок, одна рука – за плече, друга – під лопатку.

14. В положенні на спині, прогнутися і зробити місток.

15. Вправа катати стопами качалку 5 хвилин.

Перед тим, як почати робити вправи, треба заспокоїтися і нормалізувати дихання. Дихання, взагалі, грає дуже важливу роль в отриманні ефекту від вправ. Воно обов'язково має бути рівномірним. Спина неодмінно повинна бути прямою. Вправи робляться без зусиль і в спокійному темпі, без стрибків в диханні. З метою отримання максимального ефекту кожен вправу необхідно повторювати по кілька разів. Від початку вправ число повторень подвоюється.

Всі перераховані вправи можна виконувати окремо, комбінуючи для себе найбільш зручні варіанти. Виконувати вправи рекомендується приблизно 3 рази в день. За годину перед виконанням вправ їсти не рекомендується.

Важливо з раннього дитячого віку привчити дитину тримати спину та голову прямо, а плечі розгорнутими. Вправи при порушенні постави сприяють не тільки її виправленню, а й звикання дитини до правильної постави. Перевіряється правильність постави дуже просто – треба притулютися спиною до стіни. У такому положенні відійти від стіни і походити деякий час, не змінюючи положення тіла.

ФУТБОЛ

Поборемося за третій клуб у Лізі чемпіонів?!

У групі А групового етапу Ліги чемпіонів київський динамівець поміряться силами із португальським "Порто", французьким "ПСЖ" та однойменним клубом із хорватського Загреба. А от футболістам донецького "Шахтаря" у групі Е дістались більш ніж серйозні суперники – лондонський "Челсі" та туринський "Ювентус". Таким собі "шестиочковим джек-потом" у цій групі виглядає хіба що дебютант Ліги чемпіонів данський клуб "Норшелланд". Однак на цьому етапі турніру слабких суперників не буває і часто навіть маловідомі дебютанти, підносять сюрпризи, скажімо, румунський "Клуж". До речі, в одному з тренувальних турнірів міжсезоння "Cora del Sol" шахтарі вже зустрілися із данським клубом, де зіграли внічию 2:2, а в іншому турнірі – "Кубку Сонця", гірники перемогли із рахунком 3:1.

У Лізі Європи ситуація не менш хвилююча. Харківський "Металіст" в групі К побореться із німецьким "Байєром", норвезьким "Русенборгом" та австрійським "Рapidом". Дніпропетровський "Дніпро" у групі F отримав таких суперників – шведський "АІК", голландський "ПСВ" та італійський "Наполі".

Наразі Україна перебуває на сьомій сходинці таблиці коефіцієнтів футбольних федерацій УЄФА. Чим вища позиція федерації, тим більше команд від країни виступає у еврокубках. Скажімо, лідер рейтингу – Іспанія представлена чотирма клубами у Лізі чемпіонів і трьома – у Лізі Європи.

Таблиця коефіцієнтів формується таким чином. Після закінчення евроторнірів для кожної країни підраховується так званий "коефіцієнт сезону". Для цього сума очок, набраних усіма клубами цієї країни в еврокубках цього сезону, ділиться на кількість

У Монако відбулося жеребкування групового етапу Ліги чемпіонів УЄФА та Ліги Європи сезону 2012-2013. Як відомо, чотири із шести українських клубів – "Шахтар", "Динамо", "Металіст" та "Дніпро", вибороли право участі у групових етапах еврокубків. Чемпіон та віце-чемпіон України захищатимуть клубні кольори у Лізі чемпіонів, а от харків'яни та дніпропетровці, відповідно, у Лізі Європи. На жаль, ще два українські клуби – київський "Арсенал" та донецький "Металург" вибули з боротьби у кваліфікаційних раундах, тому тепер бали у таблицю коефіцієнтів УЄФА для України зароблятимуть лише згадана четвірка лідерів української Прем'єр-ліги.

клубів (коефіцієнт вираховується до тисячних, без округлення). У відбіркових раундах за перемогу дається 1 очко, за нічию 0,5. В основних раундах – за перемогу 2 очки, за нічию – 1. За потрапляння в груповий турнір Ліги чемпіонів (через кваліфікацію або автоматично) клуб отримує 4 бонусних очки. За вихід в 1/8 фіналу – 5 бонусних очок, в 1/4 фіналу, 1/2 фіналу і фінал Ліги чемпіонів або 1/4 фіналу, 1/2 фіналу і фінал Ліги Європи – по 1 бонусному очку (за перемогу у фіналах бонус не дається). Таблиця коефіцієнтів складається шляхом підсумовування коефіцієнтів за останні п'ять сезонів.

Місця розподіляються наступним чином:

1-3 – по чотири клуби в Лізі чемпіонів і по три в Лізі Європи;

4-6 – по три в Лізі чемпіонів і по три в Лізі Європи;

7-9 – по два в Лізі чемпіонів і по чотири в Лізі Європи;

10-15 – по два в Лізі чемпіонів і по три в Лізі Європи;

16-53 – по одному в Лізі чемпіонів і по три в Лізі Європи.

Кожна перемога нашого клубу на даному етапі наблизить Україну до найближчих країн у рейтингу на 0,333 бали, нічия – на 0,166. Це Франція та Португалія, які випереджають Україну на цілих сім пунктів, і, до того ж, ці країни зберегли усі команди, що стартували в еврокубках. Тож українським клубам буде нелегко, тим більше із такими серйозними супротивниками.

Шоста сходинка у цій таблиці дає шанс бронзовому призеру чемпіонату країни зачепитися за найпрестижніший європейський турнір, тож потенційні "бронзовики" – "Дніпро" та "Металіст" найбільш зацікавлені у піднятті нашого коефіцієнту. Та й "Динамо" у нинішньому сезоні виглядає не дуже переколиво і, цілком ймовірно, що опиниться на третьому шаблі "прем'єрки". Саме "Динамо" випала честь у своїй підгрупі бити суперників з Франції та Португалії – конкурентів у таблиці коефіцієнтів ("ПСЖ" та "Порто"). А от "Дніпро" відбиватиме Україну від найближчого переслідувача – Голландії у поєдинках з "ПСВ Ейндховен".

Кличко битиметься у Москві

Відомий український спортсмен та політик, чемпіон світу у суперважкій вазі за версією WBC Віталій Кличко свій наступний бій проведе у столиці Російської Федерації. Бій відбудеться у Москві 8 вересня в спортивному комплексі Олімпійський. Суперником українця стане німець сирійського походження Мануель Чарр.

Шанувальники таланту Кличків мають можливість побачити це дійство завдяки фан-туру, який брати організують через свій офіційний фан-клуб.

Боксери вже прибули в Москву. 4 вересня вони провели спільну

прес-конференцію, а наступного дня в парку "Красная пресня" охочі могли побачити відкрите тренування спортсменів. Бажаючі мали змогу сфотографуватися з діючим чемпіоном світу та взяти у нього автограф.

ВОДНІ ВИДИ

Пірнула за трьома медалями

В італійському місті Ліньяно завершився чемпіонат Європи з підводного плавання, на якому у складі національної збірної одразу 3 медалі (2 срібні та 1 бронзову) здобула спортсмен-інструктор команди майстрів з неолімпійських видів спорту Центрального спортивного клубу Збройних Сил України молодший сержант служби за контрактом Ольга Шляховська.

Заслужений майстер спорту Ольга Шляховська була другою в естафеті 4 по 100 та 4 по 200 метрів, а також виборола "бронзу" в індивідуальному запливі на дистанції 200 метрів.

SIXT UKRAINE стартовала на VI етапе Кубка мира в Польше

6 вересня українська команда стартовала в місті Щецин. Спецчасток доволно короткий, як для пролога, – всього 12 км.

– Это гонка, которую надо ехать быстро с первого километра, трасса тут не длинная – рассказывает Вадим Нестерчук (лидер команды SIXT Ukraine). – Но если будет грязь и покрытие скользким – риск "слететь" будет очень высокий. Конечно, наша Toyota не даст нам хорошего преимущества – автомобиль тяжелый, и быстро разгоняться-тормозить на участках в 300-400 метров у нас не получится.

Учтем, соперники в классе едут на 16-й гоночной резине, мы же – на 17-й "бытовой".

Однозначно, борьба будет непростой, учитывая такие условия, а если посмотреть список участников бахи – то тут и Рейналдо Варрела, и Яхе Альхели – наши самые основные соперники. И еще хороший десант польских экипажей, которые тоже зададут высокий темп.

Юрій Ігнат. "Крила України".

#	Страна	08/09	09/10	10/11	11/12	12/13	Рейтинг	осталось/было
1	Испания	13.312	17.928	18.214	20.875	3.142	73.453	7/7
2	Англия	15.000	17.928	18.357	15.125	3.000	69.535	7/7
3	Германия	12.687	18.083	15.666	15.083	2.642	64.328	7/7
4	Италия	11.375	15.428	11.571	11.357	2.250	51.981	6/6
5	Португалия	6.785	10.000	18.800	11.883	2.916	50.334	6/6
6	Франция	11.000	15.000	10.750	10.500	2.916	50.166	6/6
7	УКРАИНА	16.625	5.800	10.083	7.750	3.000	43.258	4/6
8	Нидерланды	6.333	9.416	11.166	13.600	2.214	42.729	3/7
9	Россия	9.750	6.166	10.916	9.750	3.083	39.665	4/6
10	Греция	6.500	7.900	7.600	7.700	2.400	32.000	2/5
11	Бельгия	4.500	8.700	4.600	10.100	3.100	31.000	3/5
12	Турция	7.000	7.600	4.600	6.625	2.200	26.700	2/5
13	Кипр	6.333	4.250	3.125	9.125	3.250	26.083	1/4
14	Австрия	2.250	9.375	4.375	7.125	1.750	24.875	1/4

ЗАСНОВНИК:
МІНІСТЕРСТВО ОБОРОНИ УКРАЇНИ
Свідоцтво про державну реєстрацію
видання: КВ 17301-6071ПР від 17.12.2010 р.
Передплатний індекс 22242.
Газета видається з 27.08.1999 р.
ВІДДРУКОВАНО У
ТОВ "Прес Корпорейшн Лімітед".
м.Вінниця, вул. Чехова, 12 А,
тел. (0432) 55-63-97

Рукописи не рецензуються і не повертаються.
Редакція може публікувати матеріали в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів. Автор несе персональну відповідальність за достовірність фактів.
Листування з авторами ведеться лише на сторінках газети. При передруку посилання на "Крила України" обов'язкове.

КОНТАКТИ:
✉ 21007 м. Вінниця,
вул. Червоноармійська, 105
тел: 067-587-02-96,
0432-59-62-26,
0432-59-60-48
факс: 0432-59-60-48
Електронна адреса:
krula_ukr@ps.mil.gov.ua
krula_ukr@ukr.net

Дизайн та верстка:
С. Клименко, Н. Ярмілко.
Літературний редактор: О. Уретій.
Черговий по номеру: О. Олехнович.
Перший редактор
Сергій Свенцицький.
Тир. 3400 (на місяць) Зам. № 122232.
ГОЛОВНИЙ РЕДАКТОР
М. ПОПЛАВСЬКИЙ

**РИБАЛКАМ
НА ЗАМІТКУ**

Сом

Багато рибалок дуже успішно ловлять сома на звичайні дошки. Донкою набагато легше ловити сома, ніж спінінгом. "Полювання" на нього починається ще за день до самої риболовлі, із ретельної підготовки.

Потрібно наловити вивозків і медведок. Вивозків легко знайти вночі з ліхтарем на горі, вони вивозають із землі. Капустянку зазвичай доводиться діставати з нір. Кілька медведок не можна сидити в одну ємність, вони з'їдять одна одну. Черв'яків для донної рибалки на сома рекомендується накопати 60-80, а медведок до 10 штук.

Донкою сом зазвичай ловиться всю ніч, починаючи з сутінків. Тому на водойму потрібно приїхати заздалегідь, щоб розкластися і закинути снасті. Зазвичай використовують для лову сома так звані "закидушки". І в залежності від місця, на якому рибалите, їх можна розкинути 5 і більше.

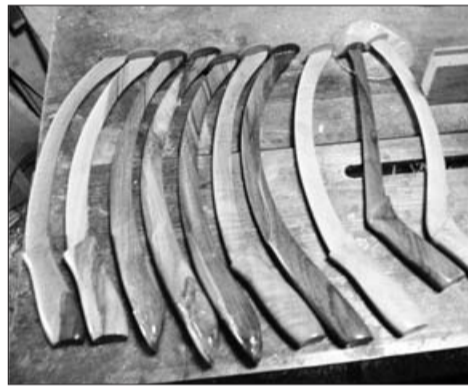
При нічний риболовлі обов'язково потрібно подбати про освітлення місця лову: хтось використовує світлодіодні ліхтарі, хтось газову лампу – ви-

бір ваш. Головне – щоб було видно.

Закидушки для лову сома роблять так. На мотовильце намотують жилку 0,6 мм довжиною до 50м, на кінці жилки грузило 100-200 грам. У півметра від грузила, по основній жилці, прив'язують повідець довжиною 40 сантиметрів. Величину гачка вибирають в залежності від величини сома в водоймі, але він повинен бути достатньо великий для наживлення на нього пучка вивозків або капустянки.

Снасть треба закидати з руки, попередньо відмотавши метрів 30 жилки і уклавши її кільцями на рівню поверхню. Коли всі закидушки закинуті, залишилося тільки почекаати клювання. Клювання визначають по сторожку, який встановлюють біля жилки. Клювання сома на донку дуже сильне – іноді сторожок відлітає так, що потім довго доводиться його шукати.

Квок

Для початку розберемося що ж таке квок. Це пристосування для риболовлі на сома (на фото праворуч). Принцип дії оснований на імітації звуку, який робить сом при ковтанні їжі з поверхні води. Сом, почувшись звук, який генерує квок на поверхні води, рухається до його джерела (квока) і ковтає будь-яку наживку. Як правило, при застосуванні квока виконується 3-4 удари квока по поверхні води, після чого робиться пауза, і все повторюється знову.

Сказати, що квок для багатьох рибалок став суцільним розчаруванням, значить, нічого не сказати. Але перед тим, як приймати рішення ловити сома на цю снасть, слід пам'ятати про одну суттєву деталь. На багатьох ділянках досить великих річок соми просто не зустрічаються. Тобто, перед тим як збирати снасті для сомової риболовлі, бажано мати впевненість в тому, що сом на обраній вами ділянці дійсно водиться. Ось тоді можна і снасті збирати, і до пошуку місць приступати.

Що стосується самого квока, то тут потрібно розв'язати кілька міфів. Найпоширеніший – це особливий вибір матеріалу для нього. Приміром, багато рибалок стверджують, що квок повинен бути виготовлений виключно з вишневого дерева, інакше він не буде як слід "стукати". Насправді ж, матеріал тут зовсім не важливий. Щоб квок добре стукав, він повинен бути правильно виготовлений. А конкретно, важлива форма так званого "п'ятака" і кута ручки. На щастя, зараз досить хороших виробників, і добротний квок можна придбати практично в будь-якому рибальському магазині.

Про звук, видаваний квоком при ударі, міфів існує не менше. Всіх цікавить, а що ж саме змушує сома покинути свою яму і стрімголов поспішати до поверхні води, де він і заковтує наживку. Думок з цього приводу багато, найпоширенішими є

наступні: звук квока нагадує сому звук, видаваний при ковтанні їжі, квакання жаби чи шлюбний клич самки. Розповісти про це сом так нікому і не спромігся, а тому ми можемо тільки здогадуватися, що ж саме цей звук йому нагадує.

Тепер займемося снастю для лову вусатого. На мотовильце намотується товстий шнур, діаметром не менше 4 мм. Повірте, більш тонкий шнур брати не варто. На кількості покльовок діаметр не позначається, а от при виведенні річкового "чудовиська" виникнуть суттєві проблеми. Навіть при наявності 4-міліметрового шнура руки жахливо втомлюються, помітні багряні смуги на долонях. А якщо ви намотаєте шнур довжиною 1-2 мм, то ризикуєте порізати руки. Та й без риби залишитися. Отже, на мотовило повинно бути намотано 30 м шнура діаметром 4 мм, і ніяк не тонше. На кінець шнура кріпиться невелике конусоподібне грузило з отвором, куди протягується шнур, і зав'язується на його кінці петля. До цієї петлі кріпиться повідець з волосіні діаметром 0.8мм – 1мм. І на кінець повідця кріпиться гачок. Гачок потрібно ставити великий, мінімум – № 16 по вітчизняній класифікації. В принципі, можна сміливо ставити і гігантський "базарний", от тільки на такі гігантські гачки часто попадаються дрібні сомики.

Наживка для сома – питання

особливе. В одних місцях він віддає перевагу невеликим жабам, в інших – п'явкам, але рідко відмовляється від пучка вивозків. Останні є універсальною приманкою. У багатьох рібних місцях саме цій наживці соми віддають перевагу. Також дуже хорошою наживкою для сома є дрібно порізані потрухи свійської птиці.

Вважається, що сом практично весь вільний від полювання час проводить в глибоких ямах біля крутих берегів. При ловлі сома з берега донними снастями, у нічний час, можливо, це дійсно так. Але вдень, при ловлі "на квок", зовсім по-іншому. Більшість покльовок трапляються в дуже не типових для сома місцях – на рівних піщаних і галькових ділянках, зрідка біля перекатів. Озброївшись ехолотом, можна помітити досить велику кількість дрібних і середніх сомиків, що ширяють по рівному дну. До слова, соми, на відміну від інших хижаків (судака, окуня і щуки), не вистежують здобич із засідки, а активно нишпорять по воді і переслідують її.

Якщо ваш квок якісний, який видає природний гучний звук без бризок, то не потрібно звертати увагу на сомові місця. При "якісних" ударах сом сам на вас впливає і схопить наживку. Клювання, звичайно, трапляються не часто, часом доводиться і по 6 годин сидіти й марно "квочити". Але, повірте, воно того варте.

– У нас є чимало акваріумістів, які розводять екзотичні види. Переконали, що саме хтось із них або з цікавості, або не бажаючи більше доглядати за цими рибами, випустив їх у водосховище, – прокоментував головний фахівець "Львівдержрибоохорони" Іван Косач. Разом з тим, він додав, що такі дії – порушення природоохоронного законодавства, адже невідомо, який вплив можуть мати екзотичні види на наші живі організми.

Загалом існує приблизно 50 видів пірань. Приблизно половина з них харчуються рослинною їжею, інші – типові хижаки, зграя яких за кілька хвилин може з'їсти 50-кілограмову тварину.

– Який саме вид упіймали у Добротворі, поки не відомо. Вчені їх досліджують, – сказав Іван Косач. Втім, він вважає, що загрози вони, найімовірніше, не становлять. Адже навіть якщо представники цього виду риб і залишилися в водосховищі, малоймовірно, що вони тут приживуться та переживуть зиму, і ще менша ймовірність того, що зможуть у нас розмножуватися.

В Україні завелись пірань?!?

Відразу три десятиліття впливали рибалки-любители на вулкан в Добротвірському водосховищі. Незнайоміх риб віднесли до спеціалістів Львівдержрибоохорони. Виявилось, це риба, батьківщина яких – прісні води в Південній Америці. Відтак, природним шляхом до нас потрапити вони навряд чи могли.

ОГОЛОШЕННЯ

"Товарна біржа "Земельно-Універсальна біржа" за дорученням ДП "Спецтехноекспорт" проводить аукціон з продажу військового майна:

№ лота	№ № лп	Найменування, модель, марка	Заводський номер виробу (шасі)	Од. виміру	Кількість	Категорія	Рік випуску	Загальна стартова ціна лоту з ПДВ в грн.
1	1	Кузов-фургон К2.4320Д	040787 61161 161085 050980	к-т	4	IV	1988	
	2	Кузов-фургон К2.П4	61090 71349 81562 51002 61140	к-т	5	IV	1988	
3	Р-397ЛК		2051046 1751073 2050037 2051053 18500490	к-т	5	IV	1984	
	З-351А у складі:	ДЕ9411ПМТС		к-т	1	II	1982	
4	ЗИЛ-131		ш.№ 491728 дв.№ 660763	к-т	1		1982	
	Кузов-фургон К4.131		05194	к-т	1		1982	
5	З-351Б у складі:	КД1432БРВП		к-т	1	IV	1987	
	Кузов-фургон К4.131		04262	к-т	1		1987	
6	Пост "Алгоритм" у складі:	64601		к-т	1	IV	1995	
	Урал-4320		ш. №0184527 дв. №851273	к-т	1	4	1995	
7	Р-394КМ		400816 400690 400805 400769	к-т	4	II	1990	
	Кузов К-66		08784	к-т	1	II	1984	
8	Кузов К-66		07584	к-т	1	II	1984	
	Р-368П у складі	115776		к-т	1	IV	1985	
9	Урал-375Д		ш. №439847 дв. №461587	к-т	1	IV	1985	
	Урал-375Д		ш. №441050 дв. №453543	к-т	1	IV	1985	
10	Причіп 2ПН-4		ш. №73574	к-т	1	IV	1985	
	Кузов-фургон К.375			к-т	1	IV	1985	
11	Кузов-фургон К2.375			к-т	1	IV	1985	
	КУНГ П4М			к-т	1	IV	1985	
12	Спецапаратура та АБ-8Т/230М		115776	к-т	1	IV	1985	
	Р-368П	597855-2		к-т	1	IV	1973	
13	Урал-375А		ш. №276743 дв. №698622	к-т	1	IV	1973	
	Урал-375А		ш. №878995 дв. №184816	к-т	1	IV	1973	
14	Причіп 2ПН-4		41939	к-т	1	IV	1973	
	Кузов-фургон К.375			к-т	1	IV	1973	
15	Кузов-фургон К2.375			к-т	1	IV	1973	
	КУНГ П4М			к-т	1	IV	1973	
16	Спецапаратура та АБ-8Т/230М		№036630 №036634 №782172 №781965	к-т	4	IV	1973	
	К2.4320	б/н		шт	1	IV	1990	
17	МП-5		8110616	к-т	1	II	1990	
	Р-374ВМ		120320 120306	к-т	2	II	1989	
18	ГК-10М		367	к-т	1	IV	1988	
	ГК-10М		101009	к-т	1	IV	1990	
19	"Вахта-М" вар. 10		188021	к-т	1	IV	1980	
	ГК-010		7076	к-т	1	II	1987	
20	ГК-022		239096	к-т	1	II	1987	
	"Градент-ЦДС"		12	к-т	1	II	1990	
21	Р-391В2		94114	к-т	1	II	1992	
	М-81		805822	к-т	1	II	1993	
22	МШАУ "Діагональ"		393032	к-т	1	II	1993	
	ПРМ-2П "Протон"		961456 914124	к-т	2	II	1996	
23	СМЗ-75 у складі:	90		к-т	1	IV	1985	
	ГАЗ-66		ш. №878995 дв. №184816	к-т	1	IV	1985	
24	Кузов К-66		№28186	к-т	1	IV	1985	
	Спецапаратура та АБ-1-0/230-1 к-т			к-т	1	IV	1985	
25	К-66		157835 129835	к-т	2	IV	1985	
	ВСЬОГО: 329 115.00							

Аукціон відбудеться 14 вересня 2012 року об 11.00 години за адресою: м.Київ, вул.Артема, 1-5, оф.501.

Для участі в аукціоні претендентам потрібно подати: заяву на участь у аукціоні за встановленою формою, нотаріально посвідчені копії установчих документів, довіреність на участь особи в аукціоні, платіжні документи про сплату реєстраційного внеску.

Для участі в аукціоні необхідно сплатити ТБ "Земельно-універсальна біржа" р/р № 26009131461001 ПАТ КБ "Надра" м.Київ, Центр, МФО 380764, код 34284967 реєстраційний внесок в сумі 150 грн.

Заяви та відповідні документи приймаються по 13 вересня 2012 року включно (до 18.00) за адресою: м.Київ, вул.Артема, 1-5, оф.509, ТБ "Земельно-універсальна біржа". Довідки за тел. (044) 272-34-99

З питань ознайомлення з об'єктом продажу звертатись до ДП "Спецтехноекспорт" за адресою: Московський пр.7, м.Київ, 04073, Україна.

Телефон для довідок ДП "Спецтехноекспорт" 044-568-52-87 (робочі дні тижня з 9 до 18 год)".